

23-ra marai

23. Isme...
ek a mun...
lejátszod...
rcius hó...
rilis 9-re...
n, hogy...
a mun...
mány el...
az egyes...
t kell je...

tak a vá...
23-at.

val...
gyel

el sejm...
i határo...
ugyanis...
ztettek, a...
rikus jo...
B minden...
al láté...
nem mó...

eg-
Patriei

8. A sem...
tatította...
bla által...
szerint...
latását a...

elen-
óli

8. A CFR...
a hó a...
on nava...
szüntet...
vonalon...
szél egy...
nal meg...
ban egy...

Egyetemi...
ste nagy...
r 22. sz...
ánt élénk

mbat este...
Vidám...
folynak...
zinpádán...
észesnek...
művészei...
Anci mo...
esoportja...
színpadi...
arak mel...
lejes ül...

ylük meg...
legujabb...
eli. A tan...
modernbb...
ét, másik...
k, lakás...
párnák...
est, stb...
szerint. A...
esti órák...
József...
er 25.

kon,
an 40.000...
tet tar...
544 lej...
érez vá...
j Kesi...
és portó...
lése mel...
tette!

kiadó Rt...
a Baron...
fon: 9-77.

Taxa postalá
gítite in num.
No. 22.713-9291.

Szerkesztőség
és kiadóhiva-
tal: Cluj-Ko-
lozsvár, Stra-
da Baron L. Pop (v. Brassai-u.) 18
Telefon: 9-77. Előfizetési árak
Havonta 119, negyedévre 320, fé-
évre 590, egészévre 1200 lej. Ké-
földre: Havonta 1, negyedévre
félre 6, egészévre 10 dollár. J
detések díjazás szerint. Az
KELET az erdélyi és bán-
sádság egyetlen napilapja. C
kelnk utányomását csak a
rás megjelölésével engedjük m

KELET

ESTERHÁZY
BUDAPEST
11 08

ZSIDÓPOLITIKAI NAPILAP

Bérmegtelen
leveleket nem
fogadunk el.

Kéziratok
megőrzését és visszaküldését nem
vállaljuk. Főszerkesztő dr. Márton
Ernő. Felelős szerkesztő Jánosi
F. Bukaresti szerkesztő: Hátsonagi
Ernő, Str. Sf. Constantin Nr. 81.

Szerda, 1933 márc. 29.

5093. ÉV
NISZAN 2.

XVI. ÉV.
73 SZÁM.

Aranybánya és puska- poros hordó

Ha a Skoda-ügy nem lett volna, fel kellett volna találni.
Ebben az összes ellenzéki pártok meg-
egyeznek.
Nem, mintha annak örülnének, hogy
felfakadt a korrupció egyik duzzadt ke-
levénye. Hogy kitűnő alkalom nyíl-
ik egy kis erkölcsi tisztogatásra.
Hanem, mert azt hitték, hogy a Skoda
ágyúval és municiójával a kormányt si-
kerül majd halomra lőni.
Tévedtek.
Mert ahogyan hat ló sem mozdítja el
belyéről a panamasi Skoda-ágyút, úgy a
kormányt sem mozgatja ki pozíciójából
egy efféle panama-üteg.
Ez egyébként egy sokkal több a szer-
rődés felbontására.
Mert, ha egy kormánnyal nem bír
Skoda municiója, hogy lehet vele hare-
bavonulni komolyabb ellenfelekkel szem-
ben...?
Skoda-ügyben különben sokan inkább
az aranyat nézték, mint a municiót. Az
arany minta jó volt, tehát megrendelték
a puskaport. Egyszerű volt a számítás,
de kockázatos.
Mert kiderülhet, hogy puskapor van
ott, ahol egyesek csak aranyat sejtettek.

A nyilvános költség- vetési vitához

Még nem jutott el a nyilvános vitáig
Kolozsvár ezévi költségvetése.
Az interimár bizottság még zárt ülé-
seken dolgozik az új költségvetésen és
ezután fogja a közönség nagy nyilvános-
sága számára is ismertté tenni a büd-
z...
Vannak hangok magában az interimár
bizottságban is, amelyek helytelenítik a
költségvetésnek nyilvánosság előtt való
tárgyalását.
Azt mondják, hogy vannak városi ta-
nácsosok, akik maguk sem ismerik még
a városi költségvetési problémákat, pedig
már évek óta foglalkoznak velük. Hogyan
értene hát hozzá a polgár, aki csak épen
hogy nagyritkán vetődik el a városháza
felé?
Lehet, hogy ez így van, de azért a nyil-
vános ülés mégis kívánatos és egészséges.
Mert nem másról van szó, mint arról,
hogy a közönség bizalmatlanságát kell
legyőznie.
Es pedig elsősorban a kisebbségi pol-
gárság bizalmatlanságát.
A kisebbségi polgárság a maga bórén
tapasztalta, hogy a város jobban segé-
lyezi a román intézményeket, mint a ki-
sebbségiekét, a román iskolák több se-
gélyt, a román színházak több szubven-
ciót kapnak, mint a kisebbségiek.
A jelenlegi interimárbizottság egyenlő
elbánást ígér.
Nos, akkor jól van, nagyon jó esen
van: tessék nyilvános ülésre vinni a költ-
ségvetést és a nyilvános ülésen jelen-
jenek meg minél nagyobb számban azok
a kisebbségi polgárok, akik szívükön vi-
selik intézményeik sorsát.

A hitlerizmus zsarói

A legsötétebb terror és legsötétebb
mentálitás lovagjai, a német „kormány”
exponensei arról panaszkodnak, hogy rá-
galmazzák őket.
Holott rágalmozni csak olyan embere-
ket lehet, akikről feltehető, hogy a nekik
tulajdonított kompromittáló cselekedete-
ket esetleg nem követték el.
A náciokról, multjukat és programjukat
ismerve, nem lehet „resmit” feltételezni.
Hiszen ha csak a „mjuknak — mi-
hó és millió példányban — terjesztett pro-
gramjuknak — egy tizedét valósítják meg,
már akkor is olyan áradata a szennynek,
a vandalizmusnak, butaságnak és aljas-
ságnak kell hogy végighömpölygjön Né-
metországon, amellyel szemben a kü-
földi tiltakozás és felháborodás hangja
még mindig lágy fuvalomként hat.
Ki ne emlékezne még a boxheimi ok-
mányra?
Ebben az okmányban a náci, uralomra

Genfben véget ért az angol leszerelési javas- lat általános vitája

**Az ülésszakot bezárták és a részletes vitát április huszonötre
halasztották. A francia lapok meglepedéssel kommentálják a
kisantant állandó tanácsának kommunikéjét. Francia államférfiak
kezdeményezték a kisantant-köziést. A párizsi jugoszláv követ
dunai konföderációt ajánl**

Az olasz lapok szerint a helyzet rendkívül súlyos Európában

Genf, március 28. A leszerelési konfe-
rencia főbizottságának ülésén véget ért
az angol leszerelési javaslat általános
vitája. Az ülésszakot bezárták s a javas-
lat részletes vitáját április 25-re tűzték
ki. A tegnapi ülésen Maderiaga spanyol,
Dovgalevszki orosz, Wellington Koo ki-
nai, Bultyn belga, Nadolny német és
Maslingi francia fődelegátusok ismertet-
ték kormányaik álláspontját az angol le-
szerelési tervvel szemben. Sir John Si-
mon élt a zárzó jogával, majd az ülé-
szakot berekesztették.
A francia lapok meglepedéssel kom-
mentálják a kisantant állandó tanácsá-
nak kommunikéjét, amely élesen szembe
fordul az európai négyes direktórium
terveivel és a bekeszerződés revíziójá-
nak lehetőségével.
Párizsi diplomáciai körökben azt állít-
ják, hogy a kisantant-köziést francia
kormányférfiak kezdeményezték.
Emellett több lap szerint még mindig
nincs elzárva a lehetősége annak, hogy
az érdekelték egymással egyetértésben,
békésen orvosolják a sérelmeket
s a népszövetségi alapokmány 19-ik
szakaszának figyelembe vételével re-
viziónak vessék alá a békeszerződés-
seket.
Egyidejűleg a francia lapok közlik
Spalajkovics párizsi jugoszláv követ nyil-
latkozását is, a kisantant-kommunikével
kapcsolatban. A követ hangoztatja annak
szükségességét, hogy a volt monarchia
eltűnésével támadt hézagot ki kell töl-
teni, mert különben, nem lehet a Duna-
völgyét nyugvópontra juttatni.
Szerinte a dunai konföderáció alkal-
mas megoldás volna,
mert így biztosítható lenne az összes ér-

deklét államok alattvalóinak szabad moz-
gása a dunai államok egész területén.
Egyébként mára várták Titulescu eluta-
zását Genfből Párizsba, ahol a román kül-
ügyminiszter francia kormányférfiakkal
tárgyalni fog a kisantant képviselőiben
a Mussolini-tervezetről. Ezzel kapcsolat-
ban az angol Daily Telegraph azt hangoz-
tatja,
**hogy a Mussolini-tervezetről még
hosszu ideig fognak tanácskozásokat
folytatni, mielőtt döntés történnék.**
Londoni beavatott körökben azt is meg-
állapítják, hogy közelebből nem fog sor
kerülni Macdonald berlini látogatására.
Roma, március 28. A Tribuna szerint
az európai nagyhatalmaknak meg kell
fontolniok, összefognak-e és biztosítják
Európának a hosszú és nyugodt békét,
vagy szabadjára engedik a háborus uszi-
tást. A lap hangoztatja, hogy a helyzet
súlyos s a meginduló általános fegyver-
kezés háborút fog kibontantani.
Egyidejű jelentés szerint a svájci szö-
vetségtanácsnál akkreditált követ nyert
meghatalmazást Japánnak genfi képví-
seletére is. Japán a leszerelési tanácsko-
zásokban és a világgazdasági konferen-
cián akként fogja képviseltetni magát,
mint azok a többi országok, amelyek nem
agállamai a Népszövetségnek.
— Még nem került a francia kamara
elő a tizenhat frankos tengeri-vám vissza-
térítésére irányuló javaslat. Párizsból
jelentik: Még nem került a francia ka-
mara elé a 16 frankos tengeri-vám visz-
zatérítésére irányuló javaslat, amit az
exportállamok érdekeltségei körében már
nagyon várnak.

kerülésük esetére állandósított pogromot,
a zsidó vagyonok elkobzását, fejek hu-
lását és a politikai gyilkosságok sorozá-
tát ígérték.
Ujonnán kinevezett rendőrfőnökeik
csaknem kivétel nélkül tizennyolckarátos
Feme-gyilkosok, születt fegyvercek, akik
most a „readre” vigyáznak az ébredő
Németországban.
S amikor a civilizált világ, a világ kö-
zelről érintett zsidósága felemeli ellenük
a szavát, akkor — a reakció bevált reci-
péje szerint — a német nép gyalázásáról
beszélnek, Hazaárulást és rágalmozó had-
járatot emlegetnek.
Holott ha a német népet valaki meg-
gyalázta, ha az iránta való eddigi mély-
séges megbecsülést meggyöngyöztette, úgy
ez kizárólag ama barbárok műve, akik
Németország felett a rémuralom atmosz-
féréjét állandósították.
Amit most Hitlerék csinálnak, az a leg-
aljasabb szemfogatás. El akarják hi-
tetni a világgal, hogy a harmadik biro-
dalomnak semilyen antiszemita megnyi-
latkozásai nincsenek. A külföldi zsidó-
ság azonban rágalmozza Hitleret, ezt meg
kell torolni a zsidókon. Vagyis minden
antiszemita aktus nem a náci program-
jából fakad, hanem csak válasza a kül-
földi provokációra.
Kényelmes álláspont, csak éppen fel-
ülni nem szabad neki.
Mert a németországi zsidó kereskedők
elleni bojkottot már régen megvalósított-

ták, a zsidó egyetemi tanárokat már el-
mozdították állásaikból, a kórházakból
kibójták a zsidó orvosokat, a színházak-
ból a zsidó színészeket, a rádió-studiókból
a zsidó a kalmazottakat,
Teljes egészében megvalósították az
egész közellet vonalán a numerusz nul-
luszt a zsidósággal szemben.
Ezek után inkább paródiának, mint ko-
molyan vehető fenyegetésként hat Hitler
ur retorziójának belgérése a numerusz
klauzusra vonatkozólag.
Ugy látszik: a hitlerista borzalmak Né-
metországa ellen fokozatosan bezáruló
bojkott-gyűrű nagyon is hatásos eszköz.
Éppen ezért a bojkottot nemhogy meg-
szüntetni kellene, hanem ellenkezőleg:
minél szorosabbra és fojtogatóbbra kell
láncolni.
Nem Németország, hanem Hitler és vé-
rengző, brutális, fékevesztett zsoldosai
ellen.
A restaurált középkor ellen.
A fékevesztettség, a hazugság, a hábo-
rus usztítás, az erőszak, a gyűlölet marta-
lócai ellen.
Nincs megállás és ne is legyen. A zsi-
dóságnak meg kell mutatnia, hogy tud
kemény, elszánt és következetes lenni és
józanságát össze tudja egyeztetni az
eréllyel.
A civilizált világ közvéleménye velünk
van és ez hatásosabb eszköz minden fele-
lőtlen fenyegetésnél, ami végeredményben
csak megtévesztés és zsarolás akar lenni,

VILÁG TÜKRE A távolkeleti helyzet

A japán-kínai háború központjában
áll Északmandzsúria központi városa:
Charbin. Ezt a várost valami kis tul-
zással „Kelet Párisának” neveztek el.
A világlátott ember azonban gyorsan
rájön, hogy a hasonlat nem talál, Char-
bin inkább Csikágóhoz hasonlít és pe-
dig nemcsak azért, mert lakói éppolyan
haszonlesők, nemcsak azért, mert bor-
zalmas proletárnegyedek vannak ben-
ne, nemcsak azért, mert bűnözői a leg-
vakmerőbbek, hanem főleg, mert Char-
bin, éppúgy, mint Csikágó olvasztó té-
gelye a fajtáknak és a különböző kultu-
ráknak. Hozzávetőleg kétszáz ezer Char-
bin lakóinak lélekszáma. Ebből 60 szá-
zalék kínai, 30 százalék orosz, 5 száza-
lék japán, a többi pedig eloszlik koreai,
amerikai, német, angol, francia és más
európai lakosra. Ez a rétegződés azon-
ban nem teljes. Nemcsak államiság
szerint tagozódnak ebben a városban az
emberek, hanem a saját fajtájuk külön
rétegződéseik szerint is. A kínaiak és
oroszok különböző osztályok és száma-
zás szerint különbözöttek meg. Még
inkább politikai ellentétek szerint. Ti-
zenkét év óta él borzalmas idegállapot-
ban ennek a városnak a népe. Az egyik
határon Oroszország, a másik határon
a japán tengerpart, lejjebb Peking és
Tiencsin. Állandóan félniök kell egy-
a keleti népek között várható felboru-
lástól és senki nem tudja, hová orientá-
lódjék az oroszok felé, Japánhoz, vagy
pedig maradjon meg kínai hazafinak.
A dolgok természete szerint a kínai-
ak a legközelebbiek. Északmand-
zsúria államisága újkélteti. Azelőtt
Oroszországhoz tartozott, most pedig
amióta önálló lett, maguk sem tudják,
kihez tartanak. A felelős állásokban
több a japán, mint a mandzsúriai és
aki békét akar, meghajol az új hatal-
mi tényezőkhöz. De vannak kínaiak,
akik nincsenek megelégedve a dolgok
ilyetén állásával. Két csoport van kö-
zöttük, amely politikailag gondolkodik
és cselekszik és a két csoport azon van,
hogy Mandzsukuo további sorsát befo-
lyásolja. Az egyik csoport ellenzi az
új államiaságot és vissza akar kerülni
a régi Kínához. Minthogy a nyílt harc
ebben a pillanatban egyenlő lenne az
örülettel, ez a párt ellenzékiekedésre
adja magát. Erősen kritizálja a mos-
tani állapotokat, nem ad a jövőre néz-
ve programot, azt nem meri megtenni,
nehogy akármilyen formájú szerveze-
teiket is az államhatalom birtokosai
széjjelrobbantsák. Inkább csak nevet-
séggessé teszik az államot, lapjaikban
rámutatnak az összes közigazgatási hi-
bákra és azt állítják, hogy ilyen ve-
zetők mellett az állam fentartása tisz-
ta képtelenség. A mozgalmában részt
vesznek olyanok is, akik tisztségeket
vállaltak Mandzsukuoiban, de ezek igye-
keznek szabotálni az államot és ha
egyébbel nem tudnak ártani nekik, ak-
kor legalább azzal próbálkoznak, hogy
lopják a napot és nem csinálnak sem-
mit. Azt mondják, hogy ezt a mozgá-
lat főleg azok szítják, akiket a Kou-
mintang csempészett Kínából. A japá-
nok üldözik őket, de ők nagyszerűen
érteneek ahhoz, hogy hogyan bujjanak
el és a főbb mozgatókat és vezetőket ed-
dig nem lehetett elespíteni.
Egy másik politikai csoport az or-
szág arisztokrata rétege, amely a japá-
nokkal együtt dolgozik és amely az új
közigazgatás számára a legjobb erőket
állította munkába. De ezekről sem le-
het állítani, hogy az új államot szíve-
lélekkel védelmézik. Nyugodt lelkiisme-
rettel lehet megállapítani, hogy Mand-
zsukuo államot senkiesem akarja őszin-
tén. Maguk az északmandzsúriai arisz-
tokraták sem akarnak egyebet ettől az
államtól, mint azt, hogy egy szép na-
pon jöjjön egy nemzeti forradalom, res-
taurálják a kínai monarchiát, császár-
ra kiáltanak ki valakit a régi dinasz-
tiák leszármazottja közül, aki azután

vezesse a monarchisztikus mozgalmat és ha kell, fegyverrel állítsa vissza a nagy kínai birodalom császárságát. Ezt Japán segítségével akarják elérni. Pe-king legyen megint a császárság fővárosa, az egész Mongólia egészen a Sargajá folyáig ismét a császári hatalom területévé váljék.

Oroszország fogcsikorgatva nézi ezeket a mozgalmakat. Oroszország legjobb fiait küldötte ide a keletkínai vasútvonal megőrzésére. Nagyon kell ügyelniük nem a kínai aspirációk miatt, hanem mert Japán állandóan félszkelődik és már eddig is olyan fontos pozíciókat fosztotta meg, amelyeket visszaállítani már nagyon nehéz lesz. A japánok a keletkínai vasútvonal mentén újabb síneket raktak le, új összekötő vonalakat létesítettek az ókínai és japán vasutak között, amelyek alkalmasak arra, hogy Vladivosztozk forgalmát megbénítsák. Az orosz kormány azonban Moszkvában halászlát szerződéseket köt Japánnal, hogy ezzel is kiküszöböljön surlódási felületeket. Moszkvában ugyan éles beszédek hangzanak el Japán ellen, amely egyre veszedelmesebben fészkel be magát azon a vidéken, a beszédekénél több azonban nem történik. A mandzsuriai szovjet-oroszok meg vannak arról győződve, hogy Oroszország ma szívesen kötne Japánnal megemlékezési szerződést és Japán is bizonyára hajlamos erre. Főleg amióta a Népszövetséggel össze-különbözött.

Mandzsukuo egyébként letelepedési helye az emigránsoknak és a Szovjet-unió politikai menekülteinek. Itt ülnek nekik újságok és röpítőket irnak Moszkva ellen és várják a szovjetrendszer összeomlását. Egy másik részük fegyveres szervezést ígér azoknak a reakciós köröknek, amelyek még ma is hajlandók egy oroszországi expedíció pénzére. Van itt a fehér gárdának egy sajtóirodája is, amely a Keletet elárasztja szovjetellenes hírszolgálatokkal. A politikai menekültek nagy része természetesen nyomorban sanyal. A kiküldött azok, akik miatt Charbin Kelet Párisának nevezik. Amióta Japán Északmandzsuriaiban tért foglal, azóta az orosz emigránsok egyre növekedő reménnyel bíznak abban, hogy a szovjet megszűnik és helyébe jön vagy a carizmus, vagy egy polgári köztársaság.

Legjobb dolguk van Charbinban és egész Mandzsuriaiban a japánoknak. Nagy bálozások, mulatózások, látványosságok rendezése kizárólag a japánok dolga. Egyelőre ők maguk sem tudják, hogy a közeljövőben milyen lépéseket tehetnek Mandzsuriaiban, azt se tudják, honnan szerezzenek pénzt arra, hogy megszállják Mandzsukuo és birtokukba vegyék. Annyi azonban bizonyos, hogy egy nagyobb összecsapás esetén a Keleten Mandzsukuo lesz az az állam, amely Oroszország és Japán, vagy Japán és Kína közötti konfliktusban áldozatul esik.

Szederkényi Anna: Felszabadultak. A kitűnő író és a ma asszonyának és vergődő korunknak legizőbb problémáit tárgyalja regényében. Ára csak 32 lej. Kapható az Uj Kelet könyvosztályában.

של פסח

Jutányos, de extra jóminőségű

saját főzésű husvétli cognac, seprű, szilva, uradalmi édeskés husvétli fajborok

Bognár és Szántó

Erd. Keresk. Rt. CLUA, Reg. Ferd. 68-70. Telefon 332-72.

Elsőrangú cipőt

szolid árak mellett

ROTH cipésznél

Starada Memorandumai 9.

Vidéki megrendelésekhez méretnek megfelelő egy használt cipő beküldése. Saját készítésű kész férfi cipők kaphatók!

Holnap, csütörtökön

a Select és Uránia mozgók

és a szezon legszenzációsabb filmjét mutatják be

Drága Masin végzete

30 évvel ezelőtt lezajlott és az akkori művelt világot megrendítő tragédia van ebben a filmben hűen feldolgozva, mely tragédiának egy uralkodópár esett áldozatul. Kedvezményes és tiszteletjegyek nem érvényesek!!

Jabotinsky kihirdette a diktatúrát a Revizionista-cionista Unióban

Nyílt konfliktusba tört ki Jabotinsky és a Meér Grossmann vezetésű a Revizionista-cionista Unióban

Szakadás fenyegeti a Revizionista Uniót

Varsó, március 28. Lapunk tegnapi számában beszámoltunk arról, hogy a kattowitzi revizionista konferencia határozathozatal nélkül nyert befejezést és ideiglenesen sikerült áthidalni a Revizionista Unió ekzekutívájában dúló ellentétet. Megírtuk, hogy a konferencia bejárása után megtartott ekzekutív-ülésem a fontosabb kérdésekben biztosítottakat adtak Jabotinskynek, viszont ennek ellenére is felfüggesztették az Unió vezetőségét, Jabotinsky vette át a teljes hatalmat, melléje egy titkárságot állított fel, míg a sékelfizető revizionisták számára egy intéző bizottságot létesítettek. Az első tudósítás arra mutatott, hogy mindez békés megegyezés jegyében történt és átmeneti intézkedéseknek tekinthető. A legújabb távirataik jelentésekből azonban egészen más tűnik ki. Nemcsak, hogy nem állott helyre a párt belső békéje, hanem teljesen felborult. A delegátusok ugyanabban a hiedelemben hagyták el a kattowitzi konferenciát, hogy sikerült elhárítani a szakadást veszedelmét, az ellentétek azonban csak most robbantak ki teljes erővel és a szakadás ma inkább fenyegeti a pártot, mint bármikor eddig.

Jabotinsky diktatorikus felhívása

Jabotinsky felhívása, amelyet a kattowitzi konferencia bejárása után adott ki, szövege az alábbi:

„En, a Revizionista-cionista Világunió elnöke, kijelentem, hogy mátol kezdve a magam személyében veszem át a Revizionista Unió tényleges vezetését és a revizionista mozgalom összes ügyeinek irányítását. Az eddigi központi vezetőség ténykedése ezzel likvidáltam. A hét végéig ideiglenes titkárságot nevezek ki, amely provizórikusan, mint a világunió végrehajtó bizottsága fog működni. Lengyelországi tartozkodásom alatt a titkárság székhelye Varsóban lesz.

Ezzel egyidejűleg ideiglenes intéző bizottságot nevezek ki, amely a sékelfizető revizionisták ügyeit fogja vezetni és felhívást bocsátok ki a revizionisták széles rétegeire és a Bethar-mozgalom tagjaihoz, hogy teljes mértékben vegyenek részt a 18. kongresszus delegátus-választásain. Rövidesen egy másik felhívást fogok közzé tenni, amely a calaisi és a bécsi határozatok értelmében meg fogja határozni az Unió hatáskörét és jogait, valamint a sékelfizető revizionisták kötelezettségeit a Revizionista Unióval és a Cionista Világszervezettel szemben.

Amikor eme elhatározásomban az egyetlen eszközt látom a revizionista mozgalom egységének megőrzésére ebben a súlyos időben és ezt a mozgalom alapítója szent kötelességének tartom, felhívom az összes revizionistákat, hogy támogassák elnöküket és testvéreit, nyugodt és önfegyelmű magatartással segítsék elő munkájukat, hogy méltóságteljesen éljünk át a mai krízist a Judenstaat-mozgalom magasasztos, történelmi küldetésének nevében.

Zeew Jabotinsky.

Szakadás előtt áll a párt!

Jabotinsky tehát kihirdette a diktatúrát. És ő a diktátor. Kétségtelenül merész lépés. Aki azonban figyelemmel kísért az utóbbi időkben, a revizionista mozgalomban dúló ellentéteket és azoknak kísérő hangjait, az előre láthatta Jabotinsky eme eltökélt szándékát. Kérdés azonban, hogy Jabotinsky diktatúrája meg fogja-e oldani a párt krízisét. Ez valószínűtlennek látszik. A pártvezér egészen szokatlan diktatúrája a mozgalom elkerülhetetlen szakadásához fog vezetni. A sékelfizető revizionisták semmi szín alatt nem fogják elismerni és jóváhagyni Jabotinsky abszolutisztikus uralmát és Jabotinsky egyedül marad a Brith Trumpeldorral és a nemsékelfizető revizionistákkal.

Meer Grossmann ellenfelhívása

Ennek előjeleit mutatja az a felhívás, amelyet Meer Grossmann a Revizionista Unió alelnöke és a sékelfizető revizionisták vezére intézett a világ összes revizionistáihoz a világunió ekzekutívájában. Grossmann felhívása így hangzik: „Revizionisták! A Revizionista Világunió nevében kijelentem, hogy Jabotinsky kísérletének a végrehajtó bizottság feloszlására, nincs legális jelentősége. Az ekzekutívának, az országos szervezeteinek, a helyesoportoknak és az összes revizionistáknak egyedül és kizárólag a revizionista-cionisták világkonferenciája által megválasztott fórumot, a végrehajtó bizottságot kell respektálniok. A szervezet alapszabályai értelmében az Unió elnökének nincsen külön jogai és csak az ekzekutív többsége határozatának megfelelően cselekedhet. Jabotinsky ur nyilatkozata egyetlen országos szervezetre sem bír kötelező erővel és a fegyelem megtörésének hallatlan példáját mutatja. Nehány órára rá, hogy a párttanács, amelyet az ő javaslatára hívtak össze, elvetette követeléseit, Jabotinsky ur egy olyan lépéssel, amelyet még nem élt meg a zsidó közélet, puccs útján megkísérelte a maga akaratát a pártra kényszeríteni. Ezt a kísérletet a végrehajtó bizottság a legelősebben elutasítja. A párt vezető fóruma nem fogja hagyni magát befolyásolni önmagukat kinevező „diktatórektól” és nyugodtan fogja folytatni munkáját minden téren a világkonferenciák határozatainak értelmében, amelyet a párttanács legutóbbi ülése nem változtatott meg. Szükséges megállapítani, hogy a párttanács Jabotinsky jelenlétében és anélkül, hogy ő ellentmondott volna, leszögezte, hogy a mozgalomban érvényben marad a status quo, illetve, hogy a Revizionista Unió szervezetében, ténykedésében és alkotmányában semmilyen változás nem áll be. Mindazon revizionista központokat, helyesoportokat, és revizionistákat, akik nem teljes mértékben és feltétel nélkül az ekzekutív direktívái értelmében cselekednek vagy ellenszegülnek konferenciánk határozatainak, azok nyomban kizártnak a pártból. Ez Jabotinsky urra is vonatkozik.

Az a átlátható szándékot, amellyel Jabotinsky félre akarja vezetni a közvéleményt, hogy elszándékozik menni a cionista kongresszusra, amelynek kapcsán külön intéző bizottságot is létesít, kellő értékre és jelentőségre kell redukálnunk. Jabotinsky évek óta a Cionista Világszervezetből való kilépést propagálja, a revizionizmusnak a cionista mozgalomból való teljes elkülönülését és a revizionista fegyelemnek a Cionista Világszervezet fegyelmétől primátumát hirdeti. Ezeket a követelményeket még két nappal ezelőtt ultimatív formában ismételte meg a revizionista párttanács előtt, ez azonban elvetette ezeket a követeléseket.

Jabotinsky hirtelen frontváltásának a Cionista Szervezettel szemben, egy dűli célja az, hogy indirekt uton zavarja meg a cionista kongresszusnak a revizionisták által való meghódítását. A végrehajtó bizottság megköveteli minden revizionistától, hogy lojálisan teljesítse az ekzekutív utasításait, megköveteli, hogy egységes ellenállást tanúsítsanak azoknak az alapelveknek a megsértése és megtámadása ellen, amelyeken a demokratikus revizionista világmozgalom felépült.

Eddig szól Grossmann, illetve az ekzekutív felhívása. A cionista közvélemény nagy érdeklődéssel néz a további fejlemények elébe. Ezek a fejlemények és különösen a revizionista mozgalom kettészakadása ugyanis, rendkívül közelről érinti az egész cionista mozgalmat és beláthatatlan következményei lehetnek a cionista belpolitika alakulásaira.

Egy zsidó újságíró inzulálták Máramaros-szigeten a cuzista parasztok

Sighet-Máramarossziget, március 27. Megírta az Uj Kelet, hogy Manolache, a máramarosi cuzisták hírhedt vezére Bukarestbe utazott, hogy a kormánytól intervenáljon a máramarosi parasztok érdekében. Az antiszemita agitátor vasárnap, négygyűlés keretében számolt be Bukarest utjáról. Elmondotta, hogy Vaida miniszterelnök ígéretet tett arra nézve,

hogy egy vezérinspektort fog kiküldeni Máramarosba. Ezután éles kirohanást intézett a máramarosi zsidó községi jegyzők ellen. A gyűlés után a cuzista parasztok inzulálták Káhn Kálmánt, a „Máramarosi Élet” című napilap szerkesztőjét és csak Manolache közbelépése mentette meg a zsidó újságíró a súlyosabb következményektől.

A magyar fakereskedők memorandumban kéri, hogy a román fát engedjek be Magyarországra

Bucuresti-Bukarest, március 28. (Az Uj Kelet tud.) A sok reménnyel kecségető magyar-román kereskedelmi szerződés végrehajtását a két állam közös megegyezéssel felfüggesztette. Hogy ennek a visszatáncolásnak mi az oka, az egyelőre nem derül ki egyik állam erre vonatkozó kommunikációjából sem. A megszakadt kereskedelmi tárgyalások ideiglenes befejezése ellenére is jóval könnyebb, mint az eddig három hónapra meghosszabbították. Különösen a faexport néz nagy nyugtalansággal ez elé a váratlan fordulat elé. A magyar piacon a román fenyőáru elhelyezése a piac gyenge felvevőképessége ellenére is jóval könnyebb, mint az osztrák, vagy szlovák áru eladása. Magyarország nagyobb keleti városai-

ban jobban favorizálják a román árut.

A magyar kormány ennek ellenére nem ad ki most már nagyobb mennyiségű román fenyőáru bevitelére engedélyt, mert ebben az osztrák-magyar szerződés köti.

A debreceni fakereskedők memorandummal fordultak a magyar kormányhoz és kérték, hogy nagyobb behozatali kvótát adjon a román fenyőárunak.

Sajnos, az a valószínű, hogy a magyar kormány nem fog helyt adni ennek a kérésnek, vagy legálább addig nem, amíg más kérdéseket nem tisztázhat a félbeszakadt román-magyar kereskedelmi tárgyalások körül.

Lup
f

Nyilatkoz

Bucuresti
Uj Kelet t
fé márván
lattal haj
A parasztp
ügy extázi
lithették m
szónoki sik
Most már
gyalják az
szintén ne
ebből a kö
dön keresz
léleklőz ro
amikor Sh
dásig telte
rohamát v
elő a kir
lejté ves
lépőjegyet
radt talpa
most pedi
„incinta” b
lódik a p
rendfentat
vűen szűr
ságos, fehé
lett...

— Még
mondja L
tussal és
szót. Az
Romanum
vadászéd
igy ki a s
ban a kor
sége. Orv
karrierjéb
ció... egy
kadt a fel
zió:

— A k
promittált
ennélfogv
kell távoz
Az újsá
nek a dol
many azé
viselője ó
rafusokka
many egy
ügymínis

— Nu
közbe a p
a legener
hadonási
hogy ő es
gyalt. Az
a dologba
szót akar
szerződés
terek kez
— Peld
— Oho
De a kir
nem tart
kyl...? M
sőbb hely
tőztatás
Szakga
kérdések
dulat kis
lenditi e
végül m
val nehé
— És
mondana
zik?
— Ner
— Ner

Zsebia

D

Lupu dr., a sebész egyetlen metszéssel felvágja a korrupció daganatát...

Nyilatkozik a parasztpárti vezér a kormány távozását követeli, önmagában látja a jövő miniszterelnökét és folyik a költségvetési vita

Bucuresti-Bukarest, március 28. (Az Új Kelet tud.) Lupu dr. nekidől a büfé márványpultjának és gyors mozdulattal hajtja le a második pohár cukrát. A parasztpárti vezér két napig a Skoda-ügy extázisában égett; csak azok közelíthettek meg, akik csakugyan páratlan szónoki sikeréhez gratulálni akartak. Most már ismét a költségvetést tárgyalják az ülésteremben, ami utóvégre szintén nem jelentéktelen ügy, hiszen ebből a költségvetésből kell egy esztendőn keresztül erőt merítenie a nehezen lélekző román államapparátusnak..., de amikor Skoda volt napirenden, roska-dásig teltek meg a tribünök, tizezrek rohamát verte vissza a kamara bejárója elől a kirendelt csendőrszázalaj, 300 lejt vesztegettek a zugbörzén egy belépőjegy és az ülésteremben sem maradt talpalatnyi hely betöltetlenül... most pedig 40-50 képviselő ásit az „incinta”-ban, három-négy hölgy érdeklődik a páholyokban, nincs szükség rendfenntartásra és a honatyák egykedvűen szüresölnek teákat a büffé barátságos, fehérrel terített asztalai mellett...

Lupu legsikerültebb operációja

— Még mindig fáradt vagyok — mondja Lupu némi primadonna-akcentussal és esütörtök délutánra tereli a szót. Az ő interpellációja! A Forum Romanumról döngött el Cicero ilyen vádbeszédekét és Cato pécezta még csak így ki a szenátusban, vibráló filippikákban a kormányok önfeléd erkölestelen ségét. Orvosi praxisában és politikai karrierjében ez volt legnagyobb operáció... egyetlen merész vágás és felfakadt a fekélyes daganat... A konkluzió:

— A kormány menthetetlenül kompromittálta magát a Skoda-ügyben, ennél fogva a kormányt sürgősen el kell távoztatni helyéről.

Az újságíró nem látja ilyen egyszerűnek a dolgot. Mennyiben felelős a kormány azért, hogy a Skoda-művek képviselője összeütközésbe került a paragrafusokkal? Es mennyiben felelős a kormány egy szerződésért, amelyet a hadügyminisztérium speciálisai kötöttek?

Zeletzky rendkívüli parlamenti szessziót akart összehívni?

— Nu, nu! chiar asa, oho! — vág közbe a parasztpárti vezér és két keze a legenergikusabb tiltakozás jegyében hadonászik. Hiába mondja Madgearu, hogy ő csak a fizetési feltételekről tárgyal. Az egész párt benne van ebben a dologban. Zeletzky rendkívüli szessziót akart velük összehívni, hogy a szerződést megszüntessék. És a miniszterek kezei sem egészen tiszták...

— Például...?

— Oho, azt nem mondhatom meg... De a királynak megmondtam... Miért nem tartóztatták le mindjárt Zeletzkyt...? Miért kellett várni, amíg felőbb helyről parancsolták meg a letartóztatást...?

Szakgatottan, gyorsan ugranak elő a kérdések. Mindegyiket széles karmozdulat kíséri. Hol a jobb, hol a balkárját lendíti előre a parasztpárti vezér, hogy végül mindkettőt hareba küldje. Lupuval nehéz vitatkozni...

— És ha a kormány csakugyan lemondana, milyen megoldás következne?

— Nem vagyok proféta...
— Nem tesz semmit... Mit mondott a

királynak, doktor ur? Milyen megoldást ajánlott?

— Öfelségének megmondtam, hogy ha meneszti a kormányt, nincs más kiút, mint Románia legnépszerűbb, legbecsületesebb politikusként kormányra hívni... Ez pedig nem más, mint az alól írott: Doktor Nicolae Lupu...!

Olyan egyszerűen, természetesen hangzik ez a megoldás, hogy nincs hely ellenvetésnek Hacsak ebben a formában nem:

— Cuza tegnap fentartással fogadta ezt a verziót...

— Ah, az öreg... — az antiszemita vezér egy jellegzetes bukaresti kézmozdulattal lett elintézve, amelyet valóságos gyönyörűség volt nézni

Purifikálni...

— Mihez kezdene miniszterelnöki minőségben, doktorur?

— Elsősorban is purifikálnék. Ne felejtse el, hogy sebész vagyok. Tudom, hogy és hol kell vágni... Egy megoldás van: racionális, irányított infláció. Vagy alacsonyabb kurzuson restabilizálni a lejt. Mint ahogy Angliában csinálták. Ahogy Amerikában fogják csinálni.

— Mi lesz a konverzióval?

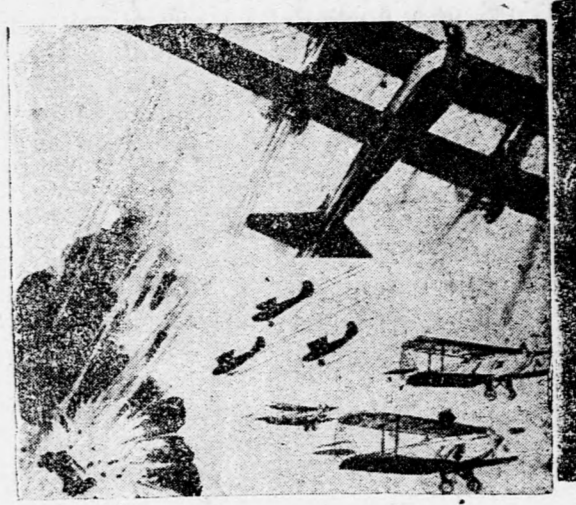
— A tartozások elintézését nem lehet különválasztani a pénzügyektől. A konverzió: foltozgatás. A restabilizáció radikálisan tünteti el a régi adósságokat, amelyekről ma mozogni nem tud egy egész ország...

Ahogy Lupu dr. mondja, minden olyan egyszerűnek és természetesnek látszik. Az is, hogy a kormányt nem kell, az is, hogy csak doktor Nicolae Lupu következhetik, az is, hogy a gazdasági krízist egy tollvonás eltüntetni... Ezzel szemben a kulisszák mögött úgy tudják, hogy a kormány egyelőre biztosan ül a nyeregben, hogy Lupu dr. ennél fogva nem jöhet hatalomra és hogy a jegybank kitart a lej stabilitása mellett. A parasztpárti vezér mindenestre optimista és úgy szorít kezét a bucsuzásnál, mint aki meg van győződve, hogy legközelebb már, mint Románia miniszterelnökétől, fogom politikai véleményeit kikérni. Addig is a büffé mellett felbukkanó Goga Octavian utódzi melegen és fogadja a költő-politikus gratulációját. „Csodálatosan beszélte!” — „Meghiszem!” A két politikust egyszerre többen is körülállják és odabenn az ülésteremben folyik, folyik a költségvetési vita...

Kasztner Rezső.

Szinkör Mozgó

3, 5, 7 és 9-kor:

A pokol angyalai

Jean Harlow, James Hall, Ben Lyon.

A legmonumentálisabb háborús repülő- és kémfilm.

Március harmadikától aranyvámot léptetnek életbe Ausztriában

Bécs, március 28. Az osztrák szövetségi pénzügyminiszter március 30-tól kezdődően az aranyvámok életbeléptetését rendelte el. Ez az eddigi helyzethez képest a vámok mintegy 25 százalékos drágulását jelenti, mert a vámok

kiszámításánál a magánforgalmi arany érték lesz az irányadó.

Az osztrák vámemelés megdöbbenést kelt a szomszéd államok kereskedelmi köreiből. Ausztria, mint a román mezőgazdasági és élőállat termékek fel-

vevőpiaca ezzel az intézkedéssel lényegesen elveszti jelentőségét a romániai exportörök számára, akiket a nehéz exportviszonyok és a kontingentálás amugyis érzékenyen sujt.

Máramarosi csempészdráma tettesei fölött ítélte a hadbíróóság

Hogyan lőtte le két granicsár Simon György máramarosmegyei csempész

Cluj-Kolozsvár, március 28. (Az Új Kelet tud.) Annakidején részletesen számolt be az Új Kelet ama csempészdrámáról, amely a máramarosszéki Huta község határában két évvel ezelőtt lejátszódott. A cseh-szlovák határ mellett fekvő kis községben a granicsárkatonák agyonlőtték Simon György csempészt, aki textil- és selyemáruval felszerelve akart a határon átszökni. A két határőrt, Ghermann és Zaharciucot letartóztatták és hadbíróági eljárás indult meg ellenük, amely kedden délelőtt került tárgyalásra a kolozsvári hatodik hadtest hadbíróága előtt.

Az ügy előzményei megdöbbenő tü-

körképét adják a határmenti városokban történő csempészhistóriáknak. A Huta község melletti határőrség egy áruval megrakodott csempészre lett figyelmes. Chermann és Zaharciuc elfogták Simon Györgyben a csempészt, akit az őrhelyre vittek. Simon Györgyöt súlyosan bántalmazták a katonák és a kékrezőldre vert embert cellába zárták. Simon Györgynek azonban sikerült megszöknie a zárkából és a faluba ment. A granicsárjártat oda is követte és lakásán tartóztatta le.

Amikor a katonák a falun keresztül vitték Simon Györgyöt, a parasztek nagy csoportban közeledtek feléjük és

fenyegető magatartást tanúsítottak a határőrökkel szemben. Ghermann és Zaharciuc szembeszálltak a tömeggel, mely azonban ki akarta szabadítani a katonák kezei közül Simont.

Erre mind két granicsár lekapta válláról fegyverét és a már menekülni készülő Simon György után lőtt. Az egyik golyó szíven találta Simont, aki azonnal szörnyethalt.

A megindult vizsgálat megállapította, hogy a katonák két méternyi távolságból lőtték agyon Simont, tehát általában nincsen valószínűsége annak, hogy ez menekült volna a granicsárok elől. A felzigott falu lakosságát lecsillapították azzal, hogy a két katonát azonnal letartóztatták.

A keddi tárgyaláson a két granicsár katonát izgalmas jelenetek közepette szembesítették tanuikkal. A rendkívül érdekes tárgyalásban este hozott ítéletet a hadbíróóság. Az ítéletet lapunk más helyén közöljük.

— Stockholmban letartóztattak egy menekült német kommunista képviselőt. Berlinből jelentik: Stockholmi jelentés szerint letartóztatták Marie Weser volt német kommunista képviselőt, aki hetekkel ezelőtt Dániába szökött Németországból, de tovább kellett utaznia Svédországba, mert a dán kormány nem volt hajlandó tartózkodási engedélyt adni a volt kommunista törvényhozónak. Marie Weser asszony erre a svéd kormánytól kért letelepedési engedélyt, amit megadtak neki, de azzal a feltétellel, hogy politikával való foglalkozástól tartózkodnia kell. Ennek a kötelezettségnek a volt képviselő nem tett eleget s ezért következett be letartóztatása. Valószínű, hogy ki fogják utasítani Svédország területéről is.

Palestine Oil Industrie Shemen Ltd.-HAIFA Shemen ételolaj -- Shemen szappan

Ha az Ön fűszerese még nem tartja raktárán a SHEMEN ételolajat, kérje, hogy azt szerezzék be és vásárlása alkalmával ezen márkával szolgálja ki.

Aki egyszer kipróbálta a prima minőségű SHEMEN-MENORAH házi szappant, állandóan fogja használni. Darabja 6 lej.

Több mint 600 kereskedő árusítja a minőségben felülmúlhatatlan SHEMEN ételolajat, mert izletes, tiszta és kiadóságban vezet!

Zseblámpához és rádióhoz csak

DURA-

elemet

használjon!

Meghatóan szép ünnepély Râmnicul Vâlcean

Az állami sorsjegy 5.000.000 nagy nyere-
remény kifizetése

Vasárnap, március 19. — az állami sorsjegy intézet vezérigazgatójának jelenlétében — zajlott le Gh. Caracas ezredes ur „La Lozul Norocos” bukaresti főbizományos cég főnök által az 5.000.000 nagy nyere-remény kifizetése.

A nyerők:

A 24741 számú szerencsés sorsjegy tulajdonosai Valcea megyéből Dumitra Jonescuné paplankészítő felesége, kinek férje egy szerény és tisztelőbeli hivatalnok a „Carpatina Rt.”-nél, Voineasa községből.

A nagy szerencse, mint mindig, úgy most éppen jó időben érkezett meg a két háztűz helyhez. Az erősen megterhelt, súlyos gondokat percek alatt megoldotta és boldogságteljes fényt árasztott ezzel, ez a nemes célt szolgáló sorsjegytintézet.

A nagy nyere-reménnyel megáldott aszszony férje, mint paplankészítő éppen a tönk szélén állott. Sőt, küszöbén már a csőd zörgetett, vészjóslóan, amidőn az utolsó pillanatban jelent meg arany-szárny-csattogtatással röpdősve a mentő angyal. A hír hallatára mindjárt arra kérte a törvényszéket, hogy tekintsenek el az eljárástól, míg a nyert összeg fellett rendelkezhet.

A szerencse fenséges órangyala a másik tüzhelyhez is éppen jókor toppant be. Az öreg Unoriu Medrea, négy gyermek apja — kettő diák, kettő diáknő — a rettenetes megerőltetéssel alig-alig bírva, cipelte a súlyos anyagi terheket. Ennek tetejében az utolsó hónapokban gyermekei és felesége sokat betegeskedtek, mely betegség sok anyagi áldozattal járt, tehát valóságos anyagi katasztrófa előtt fértengett a család. A kimerülés és a ninestelenség már-már a diáklányok kivonását kényszerítette az egyetemről.

De ime az utolsó tizenkettedik órában begördül az állami sorsjegy megmentést hozó intézményének forgókeréke. Bevonul azokhoz, kik biztak benne és reméltek tőle, hogy örök megnyugvást hozzon a sokat szenvedett öreg szülőknek és biztos jövőt a fiataloknak.

Az 5.000.000 nagy nyere- remény felosztása

Vasárnap reggel Jorgu Arsenie könyvkereskedő a Vâlcea subbizományosa „La Lozul Norocos”, bukaresti nagybizományos cég alatt levő terrazon türelmetlenül várakoztak az érdekeltek és nagyszámú közönség a nem mindennapi eseményen, a mindenki képzeletében virágzó vágy tényleges beteljesülésénél jelen lenni. A terrasz előtt összegyűlt nagyszámú közönség nagy érdeklődéssel és vegyes érzelmekkel szemlélte az Arsenie könyvkereskedés kirakatában a mindenki-re mosolygó halom kőtes ezres bankókat, melyek a szerencsés nyerőknek lettek oda előkészítve.

Délelőtt 11 órakor Caracas ezredes ur a „La Lozul Norocos” cég tulajdonosa elmondja a közönségnek a nagy nap jelentőségét és megnevezvén a nyerők neveit. Egyben megemlékezően a két szerény és sokat nélkülözőt családi tüzhely bearanyozásának felavatásáról. Vácolva, hogy milyen váratlanul rontott be a segítség; a sorsjegytintézet mentő angyala. Ugyazintén jelenti, hogy ennél a rendkívüli és meghatározó aktusnál I. Rosetti Bălănescu ur, az állami sorsjegytintézet vezérigazgatója személyesen is megjelent, hogy abból a lélekemelő határtalan örömből, amely a román nemzet két szerény családját érte és őket áthatja, hogy ebből az örömepepből ő maga is részesüljön, kívánván szívből a nyerőknek, hogy boldoguljanak, istennel, sok szerencsével és sok örömmel a kiutalandó összeg által.

Jorgu Arsenie sorsjegybizományos ur köszönetet mond Vâlcea népének, hogy

Péklapátok,

gabona és sörgyári maláta keverő lapátok és kapanyelek vagon-tételekben is kaphatók Jankovits Józsefnél Nagrestii, (jud. Satmar.)

támogatták és bizalommal voltak hozzá, kérve, hogy a jövőben is minden család szekrényében legyen a remény legelő, kiegészítve egy-egy állami sorsjegy által megvételezve, hogy az ország a csodával határos kis sarkának lakói mind-mind milliomosok lehessenek, vagy legalább abban az egyetlen reménységillagban ringathassák magukat.

I. Rosetti Bălănescu ur, az állami intézmény nyilvános sorsjegyjáték vezérigazgatója megvilágítja a sorsjegytintézet fő elveit, szociális célirányát, a nagyszemű organizációt. Statisztikailag kimutatva az állami haszonrészességét hováfordítását a mai napig történt humanus segítségekről. Hogyan történik az elosztás a nélkülözhető népkórházak, egészségügyi intézmények, tudógondozó árvagondozó, vöröskereszt stb. javára. Az állami sorsjegy intézmény tehát nem egy haszonleső vállalat, hanem egy mindenki-re kiterjedő humanus intézmény. A vezérigazgató ur egyben kéri a közönséget, hogy legyenek teljes bizalommal az intézet iránt, tekintsenek el a nehezen ellenőrizhető idegen

sorsjegyekről, amelyeknek értéke nagyon is fiktív és a kifizetések körül is bonyodalmas káosz uralkodik. Vásároljanak tehát sorsjegyet és bízzanak a mindenkire áradó szerencse csillagában.

Ezután Caracas ezredes ur meg kezdi az összegek tényleges kifizetésének lélekemelő munkáját, kiutalván a szerencsés nyerőknek a hatalmas összeget, minden akadály, formalitás vagy késedelem nélkül, amit a nyerők meghatva és hálálkodva vettek át köszönettel.

Utána az egybegyűlt közönség meleg és őszinte részvétet nyilvánított a szerencsés nyerőknek, ugyazintén a megjelent hivatalos kiküldöttnek az állami sorsjegy intézmény részéről: I. Rosetti Bălănescu vezérigazgató Chiculescu központi pénztáros és a város előkelőségének. Zene-kíséret és éljenzések, hurrasások után megkezdődött a közös lakoma, melyet Gh. Caracas ezredes ur, a „La Lozul Norocos” cég főnöke ajánlott fel, illetve a nagy nyere-remény szerencséskezű eladója költségére megvendégelték a jelenlévőket.

KÖZGAZDASÁG

Rét és félmillió tonnával emeli a CFR szénszükségletét

Csökkentik a pakurai fogasztást, hogy a hazai szénbányák ne maradjanak munka nélkül

Bucuresti-Bukarest, március 28. (Az Uj Kelet tud.) Ismeretes, hogy Mirto közlekedésügyi miniszter intervenciójára a CFR vezetősége úgy határozott, hogy szénkvótáját a CFR tüzelőanyag beszerzésénél jelentős mértékben felemeli. Ebben az értelemben már meg is indultak a tárgyalások a közlekedésügyi minisztérium, illetőleg a CFR vezetősége, valamint a szénbányák között. A szénzállítási szerződést április 15-ig az érvényben lévő szabályok értelmében mindenestre el kell dönteni.

A CFR számitása szerint a vasút számára nem jelent jelentékeny költség-többletet a szénbeszerzési kvóta felemelése. A kalkuláció szerint ha a CFR 46 százalékban pakurát használ, akkor az egyévi tüzelőanyagköltség 1 milliárd 14 millió lej.

A pakurakvótát azonban csökkenteni lehet. Ha a pakurakvótát 30 százalékra csökkentik, akkor a tüzelőanyag költsége 1 milliárd 40 millió lejt tesz ki.

Ez a differencia nemzetgazdasági szem-

pontból sokkal jelentéktelenebb mint az, hogy a szénbányák dolgozzanak.

Mirto miniszter intervenciójára a CFR vezetősége úgyhatározott, hogy a szénbeszerzési kvótát 2 és félmillió tonnával felemeli.

Az új költségvetés szerint 6 millió 578 ezer tonna lesz a szénszükséglet és 1 millió 848 ezer tonna lesz a pakura. A szénbeszerzési kvóta javára tehát a pakura fogyasztási kvóta 16 százalékkal csökken.

A szénbányák és a CFR között eddig lefolytatott tárgyalások eredményeképpen a bukaresti központi széntelep 1 millió tonnát, a brassói és ploesti központnak 600—600 ezer tonnát, a galati jasi és pascani központok egynegyed-millió tonna szentet kapnak. A tárgyalások alkalmával azt is elhatározták, hogy a jobbminőségű szentet termelő bányavállalatok fogják a távolabb fekvő állomásokra szállítani a szentet, mert a jobbminőségű szent inkább megbírja a szállítási költségeket.

Elhalasztják a konverziós váltók kamatainak esedékességét

Bucuresti-Bukarest, március 28. (Az Uj Kelet tud.) A Mironescu-féle konverziós törvény értelmében az agrárváltók után megállapított 4 és 5 százalékos kamat hat hónaponként fizetendő. A kormány most törvényjavaslatot terjesztett be a parlamentbe, mely a kamatfizetést a most esedékes április 26-ka dátum helyett október 26-ra halasztja el. A törvényjavaslatra már ki is mondotta a kamara a sürgősséget. Az egyszakos törvényjavaslat értelmében október 26-án és 1934 április 26-án esedékesek ezek a kamatok. Azok, akik 1933 április 26-án fizetik ki, 20 százalékos kamatkedvezményben részesülnek.

A törvényjavaslat mely megdöbbenést váltott ki a hitelezők és a pénzintézetek körében. A törvényjavaslat ellen a bankszövetség is tiltakozik és különösen a kisebb pénzintézeteket állítja újabb válság elé az intézkedés.

Országos pótvásár. Nufalan (Szilágy-nagyfaluban) március 29 és 30-án országos pótvásár tartatik.

A Discom monopolizálja az ecetszeszt. A Margina Egyesült Falepárló Rt. a Discom részvénytársasággal megállapodást létesített készítményienek kizárólagos forgalombahozatalára vonatkozólag. A szerződés értelmében a Margina likvidálni fogja az összes elárúsított fiókjait és a Discom szerveire bízza az

A szilágysági „Mera” autobus-vállalat

1933 január 5-től

mindennap kétszer indít járatot az eddigi egy járat helyett

Cluj—Huedin—Clucea—Simleul Silvaniei—Zălau között,

I. járat indul Clujról 8.30 órakor, érkezik Szilágysomlyóra 12.30 és Zălaúra 13.30 órakor. Tasnádra 15.15, Nagykárolyba 16.15 órakor.
II. járat indul Clujról 15.45 órakor, érkezik Szilágysomlyóra 19.35 és Zălaúra 20 órakor.

Kényelmes utazás. Pontos közlekedés. Fűtött új kocsikkal. Indulás Clujról a főposta melletti autobus állomástól.

Haladunk a korrall!

Téessünk cipőnkre

PALMA OKMA

(tartószalpat!

Nem csuszlik, nem ázik át, mindig könnyed járást biztosít!

ecetszesz forgalombahozatalát. Az egyedárusítást a Discom már április elején kezdi. Az ecetszeszt 98 fokos minőségben s egyegyedlites palackokban fogják forgalombahozni. A Discom látja el a kiskereskedőket is ecetszeszszel, azokban a speciális cseppentő palackokban, melyet a Discom a tordai üveggyártól rendelt.

SPORT

Hággybor közgyűlés. Április hó 2-án tartja folyó évi rendes tisztújító közgyűlést a Hággybor Sportegyesület. Az új vezetőség megválasztásával kapcsolatban általános reorganizációs munkát van az új sportév programjába felvéve, új szellem és irányzat veszi kezdetét. A felrészített vezetőség erős kezével fogja vezetni az egyesületet egy szebb jövő beteljesülése felé. Nagy kézilabdás folyik a Csernovitzban megrendezett Világkabbádra, amelyre már majdnem az összes államok zsidó egyesületei beneveztek. Felkérjük Kolozsvár zsidó társadalmának mindazon tagjait, hogy akik szívükön viselik az ifjúság sportéletének kiépítését és ezáltal egy gerinces ifjú társadalom megalapozását, kivétel nélkül jelenjenek meg a közgyűlésen. A közgyűlés a Hággybor klubhelyiségében (Cal. Maresal Foch v. Kossuth Lajos u. 10. I. emelet) lesz megtartva.

A turistaszakosztály fellendülése. A kezdődő szezonban harmadik kirándulását rendezte a Hággybor turistaszakosztálya. A kitünően és szakszerűen megrendezett kirándulások mind több és több tagot és barátot szereznek ennek a sportágnak. Minden remény meg van arra, hogy a szezon szebbnél-szebb kirándulások rendezését fogja lehetővé tenni. Kérjük az érdeklődőket, minél nagyobb számban iratkozzanak szakosztályunkba és tegyék lehetővé ezáltal a nagybbszabású programok megvalósítását. Jelentkezések Erdős László szakosztályvezetőnél hétfő, szerda, péntek este fél 7—10 óráig a klubhelyiségben, Kossuth L. u. 10. I. em.

A szezon utolsó jó teadélutánja lesz vasárnap d. u. a Palaceban, Hággyboristák! Táncoló ifjúság! Aki még jól akar táncolni ebben a szezonban, jöjjön el a Palaceba.

Április 8 és 9 a Hággybor által rendezendő országos vívóverseny időpontja. Hatalmas érdeklődés előzi meg a Hággybor országos vívóversenyt, amelynek szenior tör. és karszámba már eddig is több benevezés történt. Egyben ígéretet kaptunk a bukaresti vívóktól is, hogy eljönnek versenyünkre. A nagy érdeklődésre való tekintettel tiszteletjegyeket bocsátunk ki. A versenyről közelebbit, valamint a feltételeket holnap számunkban közöljük.

Hetvennégy millió franka rug Svájc költségvetési deficitje. Bernből jelentik: Svájc 1932—33. költségvetési évének hiánya a szövetségi vasutak 50 millióos deficitjével együtt 74 millió svájci frank.

Pályázat

A lipovai neolog izr. hitközség keres egyévi próbaidőre egy kellemeshangú Rabbiképesítéssel bírók előnyben részesülnek. Javadalmazás: lakás fűtés, világítás és mindennemű állással járó mellékjövdelem. Fixfizetés meg egyezés szerint. Utiköltség csak meghívottak terítették meg.

Elnökség.

מסל כל Mindenféle husvétii fűszer és Italáru u. m. krumpliliszt, cukor, kávé, uradalmi fajborok legmegbízhatóbban és jutányosan beszerezhető

Jakobn

Széchenyi-té. 36. Postai megrendelést prompt eszközölk

Törv

Buc
törvényj
megszer
kiképzés

A B

Bucure
Barea Na
delkezésig
eios expó
ságok fiz

Civ

Amikor

Cluj-Ko
Kelet tud
pásért le
a kolozsv
fegyőre n
mozást ke
eigány vi
eigánykol
párt, aki
a Nadas
hidon ker
A börtö

az

M

Bucure
tudósítójá
folytatta
Iunian
lat a kor
tehetetlen
külföldi e
még jobb
szág pénz
a kormán
élet javít
tette ki. h
dalt sem t
mítta. Ped
esinálni.

A bevér
milliárd
van a
ezt az

Nem indo
mi lesz, h
A kiadá
a bevétel
volna sza
kellene.

Beszél
rinte tul
költségve
höz.

Dev

Iunian
ducanu
mébe ves
viszonyok
san opti
mert opti
nek intéz
résztvetle
lament a
vita a p
megnyily
latot meg
Ezután
valószínű
gearu is
költségve
Bucure

Törvény készül a katonai szolgálati idő előtti katonai kiképzésről

Bucuresti-Bukarest, március 28. Samsonovici tábornok, hadügyminiszter törvényjavaslatot készített a nemzetnek és az országnak háboru idejére való megszervezéséről. A javaslat többek között 19-21 éves ifjaknak katonaságelőtti kiképzését is elrendeli.

A Banca Nationala nem engedélyez devizát

Bucuresti-Bukarest, március 28. A Banca Nationala közli, hogy újabb rendelkezésig nem ad engedélyt kompenzációs exportra, sem pedig külföldi adósságok fizetésére, valamint újabb árubevitelre.

A Nemzeti Bank közli, hogy a március 31-iki negyedévi munkálatokra való tekintettel március 30-án és 31-én a devizaellenőrző hivatal zárva lesz.

Civilruhában még a börtönőrnek sem jó revolvert használni az uccán

Amikor a rendet szerető polgár véletlenül börtönőrtől vesz el revolvert

Cluj-Kolozsvár, március 28. (Az Uj Kelet tud.) 1932 őszén Gáspár Márton lovasért letartóztatott cigány megszökött a kolozsvári ügyészségi fogház egyik fegyőre mellől. A börtönőr magánnyomozást kezdett és megállapította, hogy a cigány visszament az Iris gyár melletti cigánykolóniára. Sikerült elfognia Gáspárt, aki azonban míg a városba vezette, a Nádas partján újra megszökött és a hidon keresztül menekülni akart.

A börtönőr elővette revolverét, hogy a menekülő után löjjön. Ekkor hozzárohant Veres Rudolf asztalos és elvette tőle a revolvert.

A börtönőr eljárást indított Veres Rudolf ellen, aki azonban a tárgyaláson tanukkal bizonyította, hogy a börtönőr civilruhában volt és nem tudhatta, hogy mit hivatals szemely akarja használni revolverét. Míntán a törvényszék ezt bizonyítottan látta, felmentette a vád és annak következményei alól Veres Rudolfot.

A lej devalorizálása az egyetlen kiút — mondja Iunian a kamarában

Még a mostani szesszióban megszavazzák az új konverziós törvényt

Bucuresti, március 27. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A kamara hétfőn délután folytatta a költségvetési vitát.

Iunian szólt fel, aki szerint a javaslat a kormány programtalanságának és tehetetlenségének kifejezője. Tiltakozik a külföldi ellenőrök működése ellen, akik még jobban meg fogják fojtani az ország pénzügyi életét. Mit valósított meg a kormány? Nem tett egy lépést sem az élet javítására. Maga Madgearu jelentette ki, hogy nem is áll módjában semmit sem tenni, míg a multat nem likvidálta. Pedig bátor kézzel sokat lehetne csinálni.

A bevételi tételek 36 milliárdról 19 milliárdra estek, de mi garanciája van a pénzügyminiszternek, hogy ezt az összeget be fogja hajtani?

Nem indokolt Madgearu optimizmusa és mi lesz, ha még kevesebb lesz a bevétel? A kiadások pedig nincsenek arányban a bevételekkel. Egyes tételeket nem lett volna szabad redukálni, másokat törölni kellene.

Beszél a stabilizációról, amely szerinte tulmagas árfolyamon történt. A költségvetés még közelebb hoz a csőd höz.

Devalorizációra lesz szükség.

Iuniannak kétórás beszéde után Raducanu kormánypárti beszélt. Védelmébe veszi a javaslatot, amely a mai viszonyoknak megfelelő. Nem tulságosan optimista, de nem is pesszimista, mert optimizmus kell az ország ügyeinek intézésében. Csodálkozik, milyen részvétlenség mellett tárgyalja a parlament a költségvetést, pedig a büdzsé-vita a parlament egyik legfontosabb megnyilvánulása és feladata. A javaslatot megszavazza.

Ezután Ghiulea előadó beszélt, utána valószínűleg még a mai napon Madgearu is felszólal és ezzel befejezik a költségvetési vitát.

Bucuresti, március 27. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A fővárosi lapok behatóan foglalkoznak a konverzió problémájával. Konstatálják, hogy a kormány komolyan foglalkozik a kérdés megoldásával és a közeli napokban megfelelő intézkedés várható. Feltétlenül biztosra vehető, hogy még a jelen állészakban befejezik a vonatkozó törvényjavaslatot, amely nem fog egyszerű moratóriumot tartalmazni, hanem

megkísérli a probléma lényegi megoldását is.

A javaslat mindamellett csak néhány konkrét rendelkezést fog tartalmazni, amelyeket a kamara és szenátus három-három napi vita után fog megszavazni. Még így is szükségesnek mutatkozik, hogy a parlamenti állészakot április 8-ig, esetleg 12-ig meghosszabbítsák. A törvényjavaslatot Popovici Mihály igazságügyminiszter készíti, de a munkában résztvesz a kormány által kiküldött szociális bizottság is, és természetesen Vaida miniszterelnök fogja a végső szót kimondani.

Leszállította a tábla a temesvári feketeszesz-pör vádiottainak büntetését

Bucuresti, március 27. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A temesvári tábla ma hirdette ki ítéletét a feketeszesz-ügyben. Az ítélet szerint Cismarescu pénzügyi inspektort 1 év és 9 havi, Stoica pénzügyi ellenőrt 6 havi, Lotari szemlést 1 év és 9 havi, Friedmann Albert szeszgyárost 3 év és 6 hónapi, Kun Richárdot, a kereskedők szövetségének volt elnökét 6 havi, Grauer Mihály könyvelőt 1 évi, Dán Arthur szeszgyárost ugyancsak 1 évi fogházra ítélték. Az elítéltek fellebbeztek. Az ügyész kérte az 1 évnél hosszabb szabadságvesztésre elítéltek letartóztatását, a tábla azonban elutasította az ügyészi előterjesztést.

Kir. udvari szállító

Kostolja meg

Ön is

Alapítási év: 1832

Mi már

100 év
óta kizárólag

S. A. ELEONORA SZILÁGYI R. I.

liköröket, rumokat és borokat iszunk, mert emberemlékezet óta a legjobbak és legolcsóbbak.

כשר של פסח

borok és pálinkák Guttmana Márton felügyelete alatt.

Kaphatók minden jobb üzletben.

Saját lerakatok:

Gyártelep:

Str. Memorandului 4.
Piata Unirii 28. (Kossuth L. u. sarok.)
Piata Mihai Viteazul 20.
Calea Reg. Ferdinand 37.
Piata Mihai Viteazul 31.
Piata Mihai Viteazul 39.

Calea Moşilor 22.

Telefon: 7-57.

Két magasrangú személyiség lemondását várják mára a Skoda-ügy miatt

Sem a kormány, sem a nemzeti parasztpárt nincsenek kompromittálva

Bucuresti-Bukarest, március 27. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Zeletzky kihallgatását a mai napon nem folytatták, mert a vizsgálat vezetésével megbízott Mihail hadbíró-örnag megbetegedett. Helyette Hagi Stoica örnag fogja le folytatni a vizsgálatot és holnap megkezdí Zeletzky kihallgatását.

A Skoda-cég letartóztatott vezetője hatalmas emlékiratot készített, amelyet a román államnak tett a hadianyagbeszerzés körül. A memorandum valóságos védőbeszéd, amely előre vála-

szol a felteendő kérdésekre.

A Lupta szerint ma vagy holnap két magasállású személy lemond állásáról, akik Zeletzkyvel összeköttetésben állnak. A lap ezt a híret megcáfolhatatlannak mondja.

Uica tábornok, hadtestparancsnok ki jelentette, hogy a Skoda-cég képviselőjével sem a kormány, sem pedig a kormányhoz közelálló valamely személyi ségnek semmi köze nincsen.

A külügyminisztérium megcáfolja azt a hírt, hogy a Skoda-ügyben diplomáciai intervenció történt volna.

Szenzációs fejlemények várhatók a Skoda-ügyben

Bucuresti-Bukarest, március 28. Hagi Stoica hadbíró-ügyész ma kezdte meg Zeletzky kihallgatását, amelynek részleteiről természetesen nem szivárgott ki semmi. A kihallgatás befejezte után nagyszámu tanu kihallgatására kerül sor.

Az Epoca szerint szenzációs leleplezések várhatók ebben az ügyben.

Tanasescu pénzügyi inspektor és a pénzügyi ellenőrök, akik a házkutatásnál jelen voltak, ma megbeszélést tartottak és megállapították a Skoda-ügy pénzügyi oldalát és elhatározták, hogy a törvényes pénzbírságot fogják kiróni a vállalatra a kiderített visszaélésekért.

Hitler romániai áldozata

Megzavarodott egy utazó, mert félt, hogy a bojkott miatt senki sem fog német eredetű árujából rendelni

Szatmár, március 28. Szomorú eset tartja izgalomban Szatmár kereskedő köreit. Rosenthal József bukaresti utazó ismert alakja volt a szatmári piacnak, aki már 13-14 év óta jár a városban, hogy piperecikkeit, amelyek németországi gyárakból erednek, elhelyezze.

bátyja, aki zárt intézetben helyezte el szerencsétlen öccsét.

Hitler szerencsétlen áldozatának tragikus esetét, aki nős és több gyermek atyja, az egész város érthető részvétellel pertraktálta. **M. F.**

— Piccard professzor utban van Amerikából Európa felé. Brüsszelből jelentek: Piccard professzor sztratoféregrepülő utban van Amerikából Európa felé.

A mult hét esütörtökjén is ilyen számdék vezette Szatmárra, de utközben riasztó híreket hallott arról, hogy szatmári zsidó kereskedők bojkott alá vették a német árukat, hogy Hitler zsidóellenes terrorját legalább gazdasági téren torolhassák meg.

Az amugyis ideges ember ezekkel a hírekkel felzaklatva, teljesen feldult idegállapotban érkezett Szatmárra és itt egyre attól félt, hogy senki sem fog tőle árut venni és emiatt elveszti kenyerét.

Rosenthal pénteken olyan zavarosan viselkedett szállóbeli lakásán, hogy értesítették Bukarestben élő családját, ahonnan vasárnap meg is érkezett az utazó

Uj iparművészeti tanfolyam nyílik meg Tordán, mely az iparművészet legújabb ágát: a kesztyűkészítést is felöleli. A tanfolyamon tanulni lehet a legmodernebb férfi és női kesztyű készítését, másik csoportban modern lámpaernyők, lakásberendezési és díszítési tárgyak: párnák, terítők készítését, selymfestést, stb. modern pesti és bécsi metódus szerint. A kurzust hölgyeknek is alkalmas esti órákban tartjuk. Jelentkezni lehet: József Sándornénál Turda, Axente Sever 25.

EGYESÜLETI ÉLET

A temesvári Házámir zsidó dalárda dalestélye

Az első komoly művészi színvonalon álló erdélyi és bánati zsidó dalárda a temesvári Házámir az elmúlt esztendőben este tartotta meg hatalmas érdeklődés mellett a Tiszti Kasszinó dísztermében páratlan sikerű dalestélyét. A hangverseny, mely ünnepe volt a temesvári és a környékbeli zsidóságnak, ott láttuk a zsidó társadalmi rétegekön kívül a számottevő bánági közéleti vezetőket és a különböző ittélő felekezetek reprezentánsait is.

A különös gonddal összeállított művészi program felölelte egyrészt az univerzális dalkultusz legjelesebb számainak, másrészt azonban előkelő helyet kaptak az új héber melódikák és a zsidó dalkultúra klasszikusai is. Az estély újszerűsége — amiért külön elismerést illelt meg a nagyszerű dalárdát — kétségtelenül az volt, hogy az eredeti héber szövegű számokon kívül a nemzsidó klasszikusok kompozícióit is kifogástalan héber nyelvű interpretálásban élvezhette a nagyszámú ünnepi közönség.

A Házámir ezzel az első nyilvános és nagyszerű szereplésével, minden bizonyítással, új irányt szabott az erdélyi zsidó dalkultusz életében és az a siker, mely honorálta ezt a művészi élményekben gazdag estélyt, minden bizonyítással, kiinduló állomása lesz az eddig kevés figyelemre méltított erdélyi és bánati zsidó zenekultúra felkarolására és felvirágoztatására. Mindenestre örvendetes jelenésként könyvelhetjük el azt a tényt, hogy a héber szöveg zengzetessége nem csak a zsidó, hanem a nemzsidó műértő publikum érdeklődését is mindvégig lekötötte és egy csapásra meghódította.

Az estélyt egyébként Sulzer „Adon Olam”-ja vezette be, melyet a Házámir egész kórusa adott elő és amelyben Weisz Jenő gyárvarosi főkantort bariton szolójával ért el őszinte művészi sikert. Weisz Jenő finom, zengzetes hangjával a publikumot valóságos magával ragadta és kiváló szolóját a publikum hosszu percekig tartó ünnepeletésével honorálta. A kórus művészi irányításával már ennél az első számmal tűnt fel Fischer Samu karnagy, aki romániai viszonylatban is egyike a legkiválóbb dirigenseknek.

A második számot Freund Leo, dr. Erdélyi Lajos és Goriantz Doró zenei triója töltötte ki, akik Mendelsohn kompozícióiból adtak elő. Ezután Weisz Jenő lépett újból a színpadra, aki a Sába királynoje „Elohaj N-somo” című áriáját adta elő. Ebben a számban a fiatal énekművész valóban felülmúlta önmagát. Iskolázott dusszinezetű hangjával olyan előadást produkált, mely képességeinek legragyozóbb oldaláról mutatja be. Goriantz Doró eselőszámaival, mint mindig, ezuttal is őszinte sikert aratott. Felejthetetlen művészi élményt nyújtottak Freund Leo zongora művész zsidó népmelódiai is. Ez a páratlan tehetségű zongoraművész, aki a maga nemében kétségtelenül, Románia legnagyobb élő zongora talentuma. Előadásaival a legtökéletesebb teljesítményt produkálta.

A többi számokat a zsidó dalárda kórusa adta. Fischer Samu karnagy minden működésével hozzáértésről, fegyelmezett és iskolázott zenei és énektudásáról tett tanúbizonyságot. A dalárda kultusz főleg a zsidó jellegű dalárdák, terén új irányt szabott meg, mely az elcsépeelt dalárda énekművészetet a legtökéletesebb művészi magaslathoz emelte. A dalárda első grandiózus sikerében, kétségtelenül neki jutott a legnagyobb és legnehezebb szerep. Ezen a helyen meg kell még emlékeztünk Stern Cháimról is, aki igazi művészi megérzéssel ülteti héberre a különböző zenei nagyságok kompozícióit.

Az estély megrendezésében a felsoroltakon kívül elévülhetetlen érdemeket szerzett magának Nyiri Jenő vezérigazgató, a dalárda elnöke, aki lelkesedéssel vette kezébe a Házámir ügyeit és az ő megszokott rutinjával vezeti az egyesületet. Gutfreund Emil és Reichenbach József alelnökök is hivatásuk magasztán állottak, akik dr. Weisz Arturral, a Kaufheil-fivérekkel, Sió Imrével és a rendező gárda többi tagjaival végezték el a technikai rendezés nehéz és felelősségteljes munkáját. (f. m.)

A Bné Jiszráél Cionista Egyetemi Hallgatók Szövetsége szombaton, április 1-én tartja meg — technikai okokból elhalasztott — szezonzáró táncestélyét Főter 22. alatti helyiségében.

A lupényi Zsidó Nőegylet szombat este nagyszerű műsoros táncestélyt rendezett. A műsor keretében felléptek: Spitzer Béla konferanszal, Ligeti Pirike és Friedmann Jenő költeményekkel, Gajdos Mimi és Cattero János táncduettel. A Vitrin című jelenetben Friedmann Jenő, Goldstein Artur és Róth Andi minc mind hozzájárultak az est sikeréhez, Goldstein Artur Vámos Leó aktuális strófáit adta elő nagy sikerrel, Schäffer Tibor és Fekete József Sajó és Hacsek jeleneteivel eddigi sikereiket gyarapították. Dr. Hammer hitközségi elnök üdvözölte a közönséget. A rendezés nehéz munkáját Róth Andor lelkes cionista testvérünk végezte, lelkes asszonyok nagy támogatásával.

A Hechaluc Hamizrachi hódításai Erdélyben. Az erdélyi Brith Hanoar Hamizrachi a legnagyobb sikert könyvelheti el akkor, amidőn a legkiválóbb jesivák legjobb bachurjai tömegesen jelentkeznek háchszárára való felvételre, felmutatva a legjobb ajánló bizonyítványokat. A

háchszárára jelentkezők száma túlhaladja az ötszázat, mely szám előreláthatólag növekedni fog. A vallásos zsidó ifjúság ezen törekvése nem csupán ideális lelkesedésből történik, hanem reális gondolkodása és a galut reménytelensége s kilátástalansága kényszeríti az ifjúságnak ezt a gazdaságilag terméketlen rétegét a produktívizálódásra. Ezenkívül azonban tudatában van azoknak a speciális feladatoknak, amelyeknek megvalósítása reá vár. A nehéz fizikai munka mellett harcolniuk kell minden olyan megnyilatkozás ellen, amely a zsidó vallást sérti. Dolgozniuk kell, hogy az épülő zsidó ország megteremtésénél szem előtt legyen tartva a nagy zsidó tömegek azon óhaja, hogy legyen: Zsidóország, a zsidó népé, a zsidó Tóra értelmében. Kohn Jichák

Ugyanitt közöljük, hogy a múlt hét folyamán Gyulafehérváron is megalakult a Brith Hanoar Hamizrachi helyi csoportja, melynek vezetését dr. Krausz Mór ortodox főrabbi vállalta.

A lebergi antiszemita zavargások a lengyel sejm előtt

Varsó, március 28. A lengyel sejm közgazgatási bizottsága a napokban tárgyalta az 1932 november—decemberi antiszemita zavargásokkal kapcsolatban benyújtott javaslatokat. Sanojzo kormányparti képviselő a javaslat előadója kétórás beszédben jellemezte az antiszemita zavargásokat és kifejtette, hogy az egyetemi ifjúságot politikai tényezőkkel fanatizálták és a nemzeti demokraták a fajgyűlöletet használják ki a kormány elleni harcra. 1918-ban az antiszemita zavargások az államfő elleni merényletre vezettek és a Narutowitz elnök elleni merénylet is az antiszemita kilengések eredménye volt 1922-ben. Ennek tanulsága az, hogy minden agitáció, amely a tömegeket valamely felekezettől vagy osztálytól elszakítja, az állam alapjait ássa alá és anarchiához vezet. Végül azt állította, hogy Lengyelországban zsidó kommunista agensek is vannak.

A Zsidó Parlamenti Klub nevében Sommerstein képviselő reflektált az előadó beszédére.

Sanojzo, a kormánypárt előadója — mondotta a zsidó képviselő — a zsidóság ellen irányította a „zsidó kommunista” mérgezett nyilat. Sanojzo képviselő ur nem tudja, hogy éppen a vallásos és a nemzeti zsidóságot fenyegeti leginkább a kommunizmus veszedelme és ezért a kommunizmus ellen a legélesebben harcolj! A mi harcunkat azonban keresztelik a mértékadó lengyel körök, a melyek aláássák a zsidó lakosság gazdasági egzisztenciáját.

Sommerstein ezután előterjesztette a Zsidó Parlamenti Klub javaslatát, amely felsorolja a zavargások során súlyosan megsebesült 382 zsidó nevet és követeli, hogy vonják felelősségre azokat a hatóságokat, amelyek nem nyújtottak segítséget a megtámadottaknak.

SZÍNHÁZ-FILM

A pokol angyalai

A Pokol angyalai című háborús kén-történet, amelynek egész meseje az angol-francia-német hadszíntéren, repülő- lők között játszódik le, mindennap 3, 5, 7 és 9-kor vetíti a Szinkör-mozgó. Erről a filmről a külföldi sajtó így ír:

„A legnagyobb film, amely valaha készült. Több mint játék: véres valóság, amely megdöbbent és megráz és amely örökké felejthetetlen!”

„Evek munkájába került, amíg a háborunak ez a monumentális dokumentu-

ma elkészült, amely nemcsak a háború minden heroikus borzalmát, hanem minden regényes érdekességét egy elragadó szerelmi történet kapcsán felejthetetlenül eleveníti meg!”

„Olyan film, amely fiatal és öreg számára egyaránt csodálatos élmény. Felvételei olyan csodálatosak, olyan bravurosak, hogy minden eddigi ilyen fajta filmet messze felülmúl. A pokol angyalai külön fejezet a film történetében!”

Az Opera műsora

Szerda, március 29: Der Freischütz (Büvös vadász). Péntek, március 31: Büvös vadász. Vasárnap, április 2 (délután): A denever

URANIA-MOZGO műsora

Szerda 3, 5, 7 és 9 órakor: Nászut hármásban. Brigitte Helm legújabb nagy filmje. Műsoron kívül legújabb hangos heti híradó.

SELECT-MOZGO műsora

Szerda 3, 5, 7 és 9 órakor: Diák szerelem. Főszerepekben: Georg Obrien és Helene Chandler. Műsoron kívül legújabb hangos heti híradó.

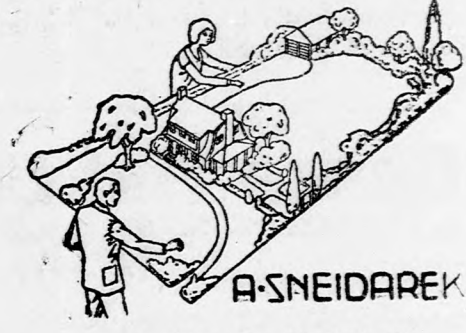
CORSO-MOZGO műsora

Modern hozomány. Eggerth Márta, a legnagyobb magyar filmsztár, Georg Alexander, Leo Slezak, Hans Brausewetter, Trude Berliner.

Szinkör-Mozgó műsora

Minden nap 3, 5, 7 és 9-kor: A pokol angyalai. Minden idők legnagyobb szábas háborus repülő- és kémfilmje. Jean Harlow, Ben Lyon, James Hall.

Execut planuri si lucrati Dizekerlek, oqanumok de parcuri, de acvarii szikla csoportok, gumol grupu de stana, gradini csokok, haszonkerleszo de pomi si legumamii s lek kerzesest es beren atal in localitate, cal y dezest, ugy helyban in provincie mint vidéken vállalja

Cluj, Str. Garibaldi 13. Olcsó gyümölcsfa és rózsabokrok!

ROYAL-MOZGO műsora

(Parkamara új palotájában) Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9-kor.

Ma utoljára: Alpár Gitta világsikere: Szivek királynoje. Speciál opera-operett kompozíció.

RÁDIÓ MŰSOR

Szerda, március 29.

Bukarest, 20.45: Zongorahangv. Köztük Stütschewski: Héber táncok c. darabja. 22: Táncczene.

Budapest, 9.15: Szalonzenekari hangv. 9.30: Hírek. 12.05: Cigányzene. 12.25: Hírek. 1: Pontos időjelzés, időjárás. — 2.45: Hírek. 3.30: Diákféla. 4: Hogyan kormányozzák a világot. 4.45: Pontos időjelzés, időjárás, hírek. 5: Rövidlátás, túllátás. 5.30: Hegedű. 6: Büntetőjogunk az Árpádok alatt. 6.30: Katonazene. — 7.45: Külügyi negyedóra. 8: Szimfonia a Studióból. 10: Pontos időjelzés, időjárás, majd cigányzene. 10.45: Szór. zene.

Bécs, 21.45: Népies zene. Berlin, 21.30: Mozart C-moll zongoraversenye.

Hamburg, 19.30: Gitározene. — 22.50: Grammfón.

Langenberg, 21.30: Könyvű zene.

Stuttgart, 22.20: Filharmonikus hangverseny.

Varsó, 20: Karének. 21: Zongoraverseny.

Milánó, 19.35: Kávéházi zene. Prága, 19.25: Katonazene. 21.40: Zongoraverseny.

Pozsony, 21.40: Vidám szlovák dalok.

Brünn, 21.45: Hegedű.

Belgrád, 20.10: Verdi: Rigoletto című operája.

APRÓ HIRDETÉSEK

Kiadó különbejárati butorozott szoba, esetleg teljes ellátással, napos, kertessel udvar, C. Reg. Ferdinand 107., földszint.

Kiadó forgalmas helyen üzlet, berendezéssel, esetleg restaurant és trafik engedéllyel. Ugyanott modern 2 szobás lakás stb. és egy szoba konyha. Megtekinthető 3—5-ig. Házfelügyelőnél. Árpád ut 55.

Kertes házban butorozott szoba kiadó. Bratianu 45.

Studentin gibt deutsche Stunden, korpetiert sämtliche Gegstände in rumänischer Sprache, auch gegen Kost. Adresse in der Redaction.

Szép szoba konyhás lakást keresek a Széchenyi tér környékén. „Pontos fizető 2” jeligére.

Egy szoba konyha, fürdőszobás lakást keresek. „Pontos fizető” jeligére a kiadóba.

Csipkebevarrás, függöny, ágyterítő, párnák montirozása, kelengyék készítése Wesselényi M. ucca 3. Weissmann R. —

Kelengyék készítése, függöny és ágyterítő összeállítás, csipkebevarrás, párná montirozás, előrajzolás a legújabb minták szerint legszebben és legolcsóbban Fisch Böske kézimunkaszalonjában Str. Baritiu 16.

„Szive speciál

Ujabb triában. Bécs szakszerveze annak lehető intezked dozatokat fo tól. A szak sebb elutas tervvel szer fizetésreduk kerülni.

Hadgy kai flotta, sült Állam futott San gerészetű b flottagyako 10 nagy pá pilológép fog Velosa pe

Ujabb fogadott el jelentik: A zieme prov április hón vetés márc lesz megsz ségvetését gyalták.

Paul sület f. hó tosan fél ülését a k mutatók. Ernő: Uj Előadások: temi tanó stb. c. elő lások: Dr és vaccina vek gon.). Fülöp, dr. dr. Heller Pathológiá betegségek

Eljeg Ernő (Szás lön értesít

Nagy Bukarestbe a Goga-ösz időben Kö festésével restbe utaz rendezi 45 Oszkár, ak lábából ke terét hang

Beck gába kész lengyel kü még nem é

Bucure Str. Regal

A Natí saságnál egybekötő megtartó lvenyek le lumovic Ion Lefte sz. Dulit man Biza xandru I V. Bocca —20.000 2035. sz. sz. I. David Nicolau Aron R 1220. sz. jud. Sorn nyeremén mények k

HIREK

Ma utoljára
Alpár Gitta világsikere
„Szivek királynője“
speciál operasoperett kompozíció
Royal-mozgóban.

— Ujabb vasutassztrájk fenyeget Ausztriában. Bécsből jelentik: A vasutasok szakszervezetében izgalommal tárgyalják annak lehetőségét, hogy a vasutat szanatórium intézkedések során újabb anyagi áldozatokat fognak követelni a vasutassztrájtól. A szakszervezeti vezetőség a legelőszöbb elutasító álláspontra helyezkedik a tervvel szemben. Ha életbe léptetnék a fizetésredukciót, újabb sztrájkra fog sor kerülni.

— Hadgyakorlatra futoit ki az amerikai flotta. Londonból jelentik: Az Egyesült Államok esendestengeri flottája kifutott San Diego és San Pedro haditengerészeti bázisokról hadgyakorlatra. A flottagyakorlaton száz hadihajó, köztük 10 nagy páncélos és mintegy 250 hadirepülőgép fog résztvenni.

Velosa pezsgő fenyegetletta.
— Ujabb költségvetési provizoriumot fogadott el a francia kamara. Párizsból jelentik: A francia kamara ülésén új douzieme provizoiret fogadtak el, ezúttal április hónapra, mert a rendes költségvetés március végéig előreláthatólag nem lesz megszavazható. A gyarmatok költségvetését és a tengerészeti budget-t tárgyalják.

— Paul Ehrlich Orvostudományi Egyesület f. hó 30-án, csütörtökön este pontosan fél 9 órakor tartja XLIV. szakkonferenciát a következő tárgysorozattal: Bemutatók, demonstrációk: Dr. Grünwald Ernő: Uj tuberculín diagnositicum etc. Előadások: 1. Dr. Lengyel Miklós egyetemi tanárség: A nők gonorrhéája, stb. c. előadásához bejelentett hozzászólások: Dr. Vítályos A. (A gon. kórtana és vaccinath), dr. Király J. (Belsőszervek gon.), dr. Csák István, dr. Leitner Fülöp, dr. Mátyás M., dr. Samu Dezső, dr. Heller József. 2. Dr. Hárnik Rózi: Pathológiás fogelváltozások gyermekbetegségek kapcsán.

— Eljegyzés. Beregi Elza és Kohn Ernő (Szászrégen) jegyesek. (Minden közlő értesítés helyett.)

— Nagy Oszkár képiállítást rendez Bukarestben. Nagy Oszkár festőművész, a Goga-ösztöndíj nyertese, aki az utóbbi időben Kolozsváron él és főleg portrék festésével foglalkozik, rövidesen Bukarestbe utazik, ahol a Sala Mozartban megrendezi 45 képből álló kiállítását. Nagy Oszkár, aki a neo-impressionisták iskolájából került ki, főleg az arckarakteret hangsúlyozza portréiben.

— Beck lengyel külügyminiszter Prágába készül. Prágából jelentik: Beck lengyel külügyminiszter e hét folyamán még nem érkezik a csehszlovák fővárosba.

Régi petróleumlámpáját olcsón átalakítjuk ALADDINlámpára. 125 gerytárcsájú i zófényvel automatikusan, raj, szag és korom nélkül ég.

„ALADDIN“

Bucuresti, Cluj, Timisoara,
Str. Regală 11. Str. Nuculea 2. Str. I. C. Bratianu 8.

A Nationala Altalános Biztosító Társaságnál Bucurestiben a sorsolással egybekötött biztosítások utóbbi időben megtartott sorsolásain a következő könyvények lettek kisorsolva: 73091 sz. Golumbovici Victor, Timisoara, 2477. sz. Ion Lefter hadnagy, Letea Noua, 75323. sz. Dulitchi S. Bucuresti, 3067. sz. Zalmán Bizamcer, Bucuresti, 75944. sz. Alexandru Iliescu, Bucuresti, 74210. sz. Ion V. Boceanu, T. Severin, egyenként 20.000 — 20.000 lejes nyeresémmel; továbbá: 2035. sz. Gh. Călinescu, Bucuresti, 73068. sz. I. Andriescu-Cale, Iasi, 73238. sz. I. Davidescu, Cămpina, 74278. sz. Seb. Nicolau (C. C. D.) Cluj, 74144. sz. Aron Roitmann Cornesti (Besarabia), 1220. sz. Hana Abraham Weisz, Becean. jud. Someș, egyenként 30.000 — 30.000 lej nyeresémmel. Az eddig kihuzott nyeresemények kitesznek összesen 2.110.000 lejt.

— A svájci szövetségtagas ülésén a genfi Discontbank szanalásának ügyével foglalkoztak. Genfből jelentik: A svájci szövetségtagas ülésén Bernben foglalkoztak a genfi Discontbank szanalásának ügyével. Ugyanezen kérdésben pénzügyi értekezlet is volt, amelyen kivánatosnak mondották ki a válságba jutott intézet és a Banque des Depots et des Credits fuzióját.

A gyermek is örömmel veszi a biztos hatása Koprok hashajtó csokoládét.

— 1713 zsidó vándorolt be Palesztinába február havbáan. Jeruzsálemből jelentik: Néhány nappal ezelőtt megírta az Uj Kelet, hogy 1933 januárjában több mint 2200 zsidó vándorolt be Palesztinába és ott le is telepedett. A zsidó bevándorlás februárban is nagy számot ért el és változatlanul jóval felülmúlja a tavalyi bevándorlás méreteit. Februárban 1713 zsidó vándorolt be és telepedett le az épülő országban.

— Tihanyi Dezső előadása a marosvásárhelyi Diensten. Ma, szerdán este 9 órai kezdettel a Fötér 44 II. helyiségében a marosvásárhelyi cionista Diensten Tihanyi Dezső: A zsidóság problémái a történelem tükrében címmel tart előadást. A rendezőség minden érdeklődőt szívesen lát. Külön meghívók nem lettek szétküldve.

— Kinjultak a hareok Bolivia és Paragaguay között. Londonból jelentik: A Gran Chacon újabb heves harcok vannak folyamatban a bolíviai és a paraguayi haderők között.

— Rendőrt vert a részeg munkás. A törvényszék harmadik szekciójá Székely József kolozsvári munkás ügyét tárgyalta. Székely egy este illuminált állapotban botrányt rendezett az állomás környékén s amikor az odaérkező rendőr csendre intette, tetteleg inzultálta a hivatását teljesítő rendőrt. A törvényszék hivatalos hatalommal való erőszakoskodás miatt 15 napi elzárásra ítélte.

Holnap Nagy premier
„Nappal én, éjjel te...“
zenés vígjátékláger
Nagy Kató és Willy Fritsch
egyetlen együttes filmje
Royal Mozgóban

— Japán nem tárgyal Németországgal az egykori déltengeri német gyarmatok visszaadásáról. Londonból jelentik: A tókiói lapok megállapítani kívánják, hogy nincsenek folyamatban német-japán tárgyalások az egykori német gyarmat déltengeri szigetek jövő sorsáról.

— A Nemzetközi Fizetések Bankjának elnöke májusban átadja a helyét. Bazelből jelentik: Mac Garah, a Nemzetközi Fizetések Bankja elnöke májusban átadja helyét a szintén amerikai Frasernek s visszatér Newyorkba, ahol újra elfoglalja igazgatói ügykörét az International Chase Banknál, Mac Garah három éven át vezette a Nemzetközi Fizetések Bankját elnöki minőségben.

— Hadbírósi hírek. Puskás Demeter gyulafehérvári tüzért még a múlt év folyamán 5 évi börtönbüntetéssel sújtotta a kolozsvári hadbírószék lopásért és fejelemlésért. Fellebbezése folytán az ügyet újra tárgyalta a fellebbviteli tanács és azzal az indoklással, hogy a hadbírósi tárgyaláson a vádlott nem volt jelen, az ügy újratárgyalását rendelte el. A vádirat szerint 1932 novemberében Puskás Demeter betört a gyulafehérvári 6-os tüzér raktárába s onnan több értékes dolgot lopott, azonkívül különböző katonai vétségeket követett el. Calugár katonai ügyész a vádlott háromtól hatávi börtönrre való elítélését kérte. A hadbírószék hosszas tanácskozás után 8 hónap börtönrre ítélte Puskás Demetert.

— A hadbírószék 15 napi elzárásra ítélte Bolenu Vendel 35 éves parasztembert, mert a múlt év folyamán átészöltött Magyarországra s onnan visezajött minden irás nélkül.

Orvosoknak fontos. Minden magyar, német, francia, angol folyóirat és könyv eredeti kiadói áron Lepage-nál Kvár. Lepagehoz küldje a díjat, hivatalos kurzuson lejbe. A lapot közvetlenül kapja a kiadótól. Kérjen ingyen jegyzéket a Lepage-tól Kvár.

— Asztma és szivbetegség, mell- és tüdőbaj, görvély- és angolkór, pajzsmirigynagyobbodás és golyvaképződés esetében a természetes „Ferenc József“ keserűvíz a gyomor és belek működését kitünően szabályozza.

— Egy merész kísérletező Racionális Könyvtár néven Jókai ucca 3. alatt új vállalatot létesített. Programja: mindig csak új könyveket, a legmodernebb szépirodalmat napi egy lej kölcsöndíj mellett nyújtani. Nagyon becsületes intenció, de mert a műértő publikum pártfogása mellett sem fog tudni megélni belőle, igen merész kísérletnek tartjuk.

— Potsdamm-emléklevelézőlapot hoz forgalomba a német posta. Berlínből jelentik: A birodalmi posta husvét előtt Potsdamm-emléklevelézőlapokat és emlékbélyegeket fog forgalomba helyezni, ez utóbbiakat Nagy Frigyes arcképével.

— Hatalmas vihar separte végig Dél-Olaszországot. Rómából jelentik: A dél-olaszországi Calabria kerületet és Szicília keleti részét hatalmas vihar separte végig. A szélrohamok nagy károkat okoztak. Több vasutvonalon be kellett szüntetni a forgalmat. A calabriai Monte Pecoraron és a Monte Pellegrinon és környékükön alászállott a hőmérséklet egészen a fagypontig s havazás indult meg.

A zsidókérdés alapvonalai

A fenti címmel egy nagyterjedelmű cionista ismertetőt adott ki a kolozsvári Academith Barisszia. Hézagpótló munkát végzett ezzel a kolozsvári cionista diák-egyesület, hiszen évek óta érezzük egy átfogó cionista ismertetőkönyv hiányát. Ugy tartalmánál, mint az anyag kiválogatásánál fogva az első, valóban nagyszabású és a szükségletnek megfelelő cionista könyv az Academith Barisszia kiadványa Eddlyben. A bevezető tanulmány a zsidókérdés alapvonalait tárgyalja, kifejtja a zsidókérdés mibenlétét, gazdasági, politikai, kulturális, szellemi és lélektani oldalát és tudományos megindoklás alapján mutatja meg a kérdés megoldásának útját a zsidó történelemnek egészen napjainkig. Aki nagy vonalaiban akarja megismerni a zsidó nép történelmi fejlődését, az feltétlenül eléri ezt ennek a tanulmánynak az elolvasásával. A zsidók gazdasági és szociális történetét külön tanulmány tárgyalja. Egyik legérdekesebb és legtanulságosabb része ez a könyvnek. A cionizmus története, a cionista ideológia fejlődése következik ezután. Alapos, átfogó ismertetés a cionista mozgalomról, keletkezéséről egészen a mai időkig. Rendkívül érdekes része a kiadványnak „A cionizmus nagyjai és hősei“ című rész, amely Mózes Hess-től, A. D. Gordonon, Borochovon és Buberben keresztül, egészen Weizmannig és Jabotinskyig megkapó portrékat rajzol a cionista mozgalom ideológusairól, politikai vezetőiről és hőseiről. Sokak előtt teljesen ismeretlen és újszerű anyagot dolgoz fel „A zsidó munkásmozgalom“ című nagy fejezet, amely egy a galutbeli, mint a palesztinai munkásmozgalomok és pártok történeti és ideológiai fejlődését ismerteti. Megtálaljuk még a kiadványban a „Chaluciu“ történetét és lényegét, a Jewish Agency és a Cionista Világszervezet felépítményét, a cionista intézményeket és a cionista pártok ismertetését. A könyv ára 50 lej. Megrendelhető az Academith Barissziánál Cluj, Piata Unirii 22., II. emelet.

— A dán király kinttette Kálmán Imrét, Budapestről jelentik: Kopenhágában a dán király kinttétést adott a jubiláns Kálmán Imrénél a dán fővárosban rendezett hangverseny a kalmából, amelyet a zeneszerző maga dirigált.

— Elmarad a német flotta külföldi útja. Berlínből jelentik: A német flotta április elsejére tervezett külföldi útja, a legénység kiképzésében elrendelt változtatások miatt, elmarad.

— Veszek aranyat magas napi árban. Régi ékszereket olcsón átalakítok: Orlov ékszerész. Főpostával szemben.

— Poincaré visszatér Párizsba. Párizsból jelentik: Poincaré még néhány napig a francia Rivierán fog tartózkodni, majd visszatér Párizsba, ahol folytatja emlékiratai tízedik kötetének írását.

— Egyetlen intézménybe egyesítik az amerikai agrár-hitelintézeteket. Londonból jelentik: Roosevelt elrendelte az összes amerikai agrár-hitelintézetek egyetlen intézménybe egyesítését. Ezzel évi kétfélmillió dollár megtakarítás lesz elérhető.

UJ KELET *Legújabb hírek*

Németországban megkezdődött a propaganda a zsidókra kiterjedő numerusz nullusz mellett

Az angol zsidóság nem hisz Göring és Neurath cáfolatainak és fokozza a német árukkal szembeni bojkottját

Az angol zsidóság vezető férfiai diplomáciai lépések megtételét kérték a kormánytól a németországi zsidóüldözések ellen. Szembetűnően nélkül tagadják a náci-vezetők a borzalmas atrocitásokról szóló hiteles jelentéseket. Hugenbergék csillaga is hanyatlóban van. Letartóztatták Schleicher bizalmas emberét

Megbizhatatlansága miatt feloszlatták az egész braunschweigi acélszakos szervezetet

Párizs, március 28. A lapok londoni tudósításai szerint Neurath és Göring cáfolatai nem akadályozzák a londoni zsidónegyedekben, a White Chapelben és a Piccadilly-Circus negyedben egyre szélesebb mérvűket öltő német árubojkottot. Az üzletek egész sora most is kifüggesztve tartja a táblát, amelyen közlik, hogy az üzletben németországi kereskedelmi utazókat nem fogadják és hogy németországi áruval az üzlet nem rendelkezik.

A Chicago Tribune közli, hogy az angol zsidóság legfelsőbb szervezete a közel jövőben nyilvános gyűlést hív össze Londonba a németországi zsidóüldözések ügyében.

A genfi lapok egyidejű londoni táviratai szerint az angol zsidóság több vezetője látogatást tett kormányférfiaknál a céljal.

hogy a kormány tegyen diplomáciai lépést Berlinben a németországi zsidóinkvizícióval kapcsolatban.

Newyorkból érkezett hírek közlik, hogy számos utas, akik hetekkel ezelőtt megváltak a jegyeiket a német luxusgőzökre, visszaadták jegyeiket s angol és francia óceánjárókra készülnek Európába.

Egyidejű jelentés szerint a londoni Soho városnegyed vendéglőiben a tulajdonosok utasítására

nem szolgálják ki azokat a németeket, akik horogkeresztet viselnek.

Több kerületben összeültetések voltak londoni zsidó ifjak és németországi jobboldali szélsőséges utasok között. Az éjszakai folyamán szállodákból is jelentettek incidenseket.

A „válasz”

Berlin, március 28. Neurath báró német birodalmi külügyminiszter táviratot intézett O'Connell bostoni katolikus bíborshoz, melyben valótlannak jelenti a németországi pogromokról és zsidóüldözésekről terjesztett híreket s felkéri, hogy a katolikus klérus távolmaradását rendelje el a tüntetésektől és mozgalmaktól, amelyeket németellenes tendenciákkal Amerikában beindítottak.

Egyidejűleg a nemzeti szocialista párt a külföldi németellenes bojkottra válaszul

hatalmas propagandába kezd az egész birodalom területén, melynek a németországi zsidó kereskedelem bojkottja a célja.

A pártvezetők retorzióként követelik a numerusz klauzusz bevezetését és pedig nemcsak a főiskolákon, hanem a már diplomával rendelkező orvosok, ügyvédek, stb. szemben is.

Lefoglalták a Braun-kormány minisztereinek jövedelmeit

Berlin, március 28. Göring hivatalos kommunikátételt közzé, mely szerint megállapítást nyert, hogy a Braun-kormány 1.4 millió márkát tisztán pártpolitikai célokra fordított, holott ez a közpénz rendőrségi építkezésekre és új felszerelések beszerzésére volt előirányozva. Emiatt a kincstár lefoglaltatta a volt Braun-kormány minisztereinek összes jövedelmeit és vagyonát. Egyidejűleg Braunschweigban leszerelték az acélszakos segédrendőrséget. A nemzeti szocialista sajtó az intézkedést azzal magya-

rázza, hogy az acélszakosok közé baloldali szélsőséges elemek szivárogtak be.

A fő: mindent letagadni

Berlin, március 28. A newyorki International News Service telefoninterjúját közlő dr. Hanfsteangel, a nemzeti szocialista párt sajtófőnökevel, aki a müncheni Barnaházból beszélt a newyorki sajtóirodával. Dr. Hanfsteangel kijelentette, hogy a németországi zsidóüldözésekről elterjedt hírek közönséges hazugságok.

Arra a kérdésre: „Igazak-e a németországi zsidóüldözésekről szóló hírek, vagy sem?”, dr. Hanfsteangel a következőket válaszolta:

— A birodalmi kancellár néhány perccel ezelőtt a müncheni repülőterre való megérkezésekor felhatazta azokat, hogy ezek a hírek teljes összességükben közönséges hazugságok.

A következő kérdés így hangzott: „Különbséget tesz-e az önök kormánya törvényhi zsidók és olyan zsidók között, akik harcolnak a jelenlegi kormány politikai céljai ellen?”

Felelet: „A kormány nem tesz különbséget hívek és ellenfelek között”.

„Egyetlen zsidót sem bántalmaztak”

A sajtóiroda egyes kérdéseire a zsidóüldözéseket illetően Hanfsteangel a következő általános választ adta: „A svéd és a holland berlini követéségek által eszközölt vizsgálatok beigazolták, hogy egyetlen zsidót sem öltek meg és nem bántalmaztak (!). Végül általánosságban azt mondhatom, hogy sok zsidó és sok zsidó szervezet támogatja a mi kormányunkat, miután belátták, hogy az egyetlen alternatíva a nemzeti forradalom kormányával szemben a kommunista terroruralom volna”.

Ezzel szemben...

Párizs, március 28. A francia sajtót élénken foglalkoztatják a németországi események.

Az egész civilizált világ szembe fog szállani Hitlerékkel

A nemrég megalakult Anglia-Palesztina Klub megnyitó ülésén Lord Cecil volt miniszter annak a reményének adott kifejezést, hogy túlzottak azok a hírek, amelyek a németországi zsidóság elleni akcióiról szólnak.

— Ha csalogom ebben a reményemben — mondotta Lord Cecil —, akkor nemcsak a zsidó közösségek, hanem az egész civilizált világ is szembe fog szállni Hitlerék magartásával.

Egyes náci-különművek terrorakcióit egyébként nemcsak kifejezetten zsidók, hanem külföldi állampolgárok ellen is irányulnak. A Matin jelentése szerint három rohamosztag az egyik határmenti helyiségben inzultált egy francia kereskedőt. Weimerstkirch florangei fanagykereskedő a napokban autóján Németországba utazott, hogy ott fát vásároljon. Mialatt egy vendéglőben reggelizett,

lönbséget hívek és ellenfelek között”.

Kérdés: „Itt olyan hírek terjedtek el, hogy a kormány eltávolította a közhivatalokból az összes zsidókat? Igazak-e ezek a hírek?”

Felelet: „E hírek hamis voltak legjobb bizonyítéka az a tény, hogy ma is sok zsidó van magas hivatalokban”.

Feuchtwanger és Einstein

Kérdés: „A mai körülmények között visszatérhetnek-e Németországba olyan emberek, mint Lion Feuchtwanger és Einstein anélkül, hogy bántalmaznák őket?”

Felelet: „Erre a kérdésre nem válaszolhatok. Efelőtt a bíróságnak kell döntenie. Sajnálatos mindenesetre, hogy ez a két ember olyan lealacsonyított nyilatkozott külföldön Németországról”.

Kérdés: „Olyan hírek is elterjedtek itt, hogy a Pfalzban élő zsidóknak megtiltották, hogy felvegyék a bankokban levő betéteiket. Alkalmilag kiutasítással is megfenyegették őket. Igaza ezek a hírek?”

Felelet: „Igazán nem tudom, hogy honnan származnak ezek a mevetéséges híresztelések”.

A Journal varsói jelentése szerint Deutsch danzig rabbinak is kínos kalandja támadt a hitleristákkal.

A rabbit a nemzeti szocialisták megkínózták és amikor feljelentést akart tenni bántalmazói ellen, a rendőrség nyilatkozatot íratott vele aál, amelyben kijelenti, hogy semmiféle sérelmet nem érte.

A La Victoire szenzációs letartóztatásról ad hírt. A lap berlini távirata szerint letartóztatták von Bredow ezredest, aki bizalmas barátja és munkatársa volt Schleicher tábornok, volt kancellárnak. Von Bredowot akkor tartóztatták le, amikor Belgiumba akart utazni.

három egyenruhás nemzeti szocialista lépett a terembe és fenyegető hangon megkérdezték a kereskedőt, hogy övé-e az az autó, amely a helyiség előtt áll és amelyen francia rendszámű tábla van.

A kereskedő igenlő válaszára a hitleristák rárohantak, összeverték, majd pedig revolvért szegtek mellette és úgy kényszerítették, hogy háromszor egymásután hangosan kiáltsa: „Heil Hitler!”

A kereskedőt ezután utjára engedték.

Hugenbergéket is kitessékelik a kormányból

A L'Intransigeant szenzációs hírt közl az a német kormány várható újalakításáról. Már a március 5-i választások után beszéltek arról, hogy Hitler kitesékelni kormányából a fekete-fehérvörös front minisztertagjait.

A L'Intransigeant külön tudósítója szerint a kormányváltás mosti küszöbön

áll, amennyiben Hitler minden fontosabb miniszteri tárcát saját párthíveivel akar betölteni. A párizsi lap berlini tudósítója úgy tudja, hogy rövidesen lemond tárcájáról Hugenberg földművelésügyi miniszter és értesülése szerint Hitlernek már meg is van az új földművelésügyi miniszterjelöltje Darre nemzeti szocialista képviselő személyében. E híradás értelmében ugyancsak rövidesen beadja lemondását Seldte, az acélszakosok vezére is, aki jelenleg mint munkaügyi miniszter tagja a Hitler-kormányának. Ezt a tárcát is Hitler egyik bizalmi embere kapná meg, míg Seldtét az újonnan szervezett ifjúsági nevelésügyi intézmény élére állítanák.

A Victoire francia napilap közli a Frankfurt am Main nemzeti szocialista rendőrfőnökének, von Westrennek éles antiszemita kijelentéseit, melyeket egy hitlerista tüntetés alkalmával tett. „A mi forradalmunk a német lelkek forradalma, tehát törvényes forradalom. A multkor elhívtak engem zsidó üzletkebe, ahol állítólag fosztogatások folytak volna. Volt alkalom azonban megállapítani, hogy semmi ilyen, vagy ehhez hasonló a hitleri rohamcsapatok nem követtek el.”

Egy nemzeti szocialista sem nyúl zsidó áruhoz, mert tudja jól, hogy az nem ér semmit.

Egy nemzeti szocialista nem támad meg zsidókat, mert tudja, hogy a zsidó nála alsóbbrendű lény. Mi utáljuk a zsidóságot, mert ismerjük romboló befolyását, melyet a népelekre gyakorol és mert tudjuk, hogy a zsidóság az a penész, mely pusztítja a német népet.

Franfurt az ősi eszásári város. Goethe városa meg van fertőzve a zsidóságtól. De én biztosítok titeket, hogy hamarosan megint német lesz. Már volt alkalom nektek bejelenteni, hogy nem fogom tovább megengedni, hogy a német földön született állatok a zsidista eljárással koncaltassanak fel, amelyet a zsidók alkalmaznak vágatásainál. Ha nem tesztek nekik, akkor Palesztinába mehetnek, hogy ott aztán egymást nyúzzák le.

Palesztinában és Beszarabiában is életbe lépett a német áruk bojkottja

London, március 28. Palesztinában életbeléptették a német film- és árubojkottot. Megirta az Uj Kelet, hogy a kiseneyi kereskedők körében mozgalom indult meg a német áruk bojkottolásáért. Ennek a mozgalomnak az érdekében péntek délután gyűlést hívtak egybe a kereskedelmi kamara részvételével,

amelynek során sok keresztény nagykereskedő is csatlakozott a bojkotthoz

s kimondták, hogy egyetlen zsidó kereskedő sem eszközöl mátol kezdve német árumegrendeléseket, hanem ehelyett bel-földi, vagy francia s angliai gyárosoktól vásárol.

A gyűlésen részvevő különböző nagykereskedők és gyárosok óriási lelkesedéssel tették magukévé a bojkottot. Ugyancsak a gyűlésen elhatározták egy demonstratív jellegű tiltakozó népgyűlés összehívását. A népgyűlés vasárnap délután lett megtartva a kiseneyi kereskedelmi és iparkamara nagy helyiségében ezrekre menő tömeg részvétele mellett.

Az összegyűlték élénken helyeselték a bojkottot s kifejtették, hogy addig, amíg zsidóüldözések léteznek Németországban, addig a zsidó nép egyetlen tagja sem fogja elfelejteni kötelességét önmagával szemben.

Az ifjúság köréből bizottság alakult, amely vigvázni fog arra, nehogy bojkotttörés történjék. A gyűlés résztvevői memorandumot nyújtottak át a német konzulátusnak, amelyben elkészített hangon tiltakoznak a szörnyű üldözöttesek ellen, amelyben a zsidók részvesznek Németországban. A gyűlés fényes dokumentuma volt a zsidó nép szolidaritásának s nemzeti egységének. A gyűlésen ki lett adva a jelszó:

Ne vásároljunk német árut! Elhatározták még, hogy a németországi Faber-ceruzá helyett előnybe részesítik a Hardmuth-ceruzát, amely csehszlovákiai áru.

FRATERNTAS Könyv- és Lapkiadó Rt. nyomása. Csnj-Kolozsvár. Strada Baron L. Pop (v. Brassai u.) 10. Telefon: 9-77.

Taxa post-plátite in No. 224713

da Baron Telefon: Havonta évre 600, földre: Ha félére 6. detések di KELET zsidóság e keink utá ras megjel

A franci

A franci los lapja, z vetkező vez

„A nagy nos a megr rikában pr dök ütkek németorszá pillanatban szakkal és A zsidókat

ból. Ha iga orvosokat e példája a lasháborut politikai re jelenti, hog támaszkodj Azt mon Hitler a zsn hanem faj alapon val reakciós, célja az, k kat, amely éleek. Valá ltható, an mek vegyü vezet az e lthatja m ből tiszta dolog a n vorizálni.

Önző sz országgal nak önma lom önma le eképpor Franciaors nem egyez mével. M áteltünk b szatértünk amelyeket mond. M pártok is szemitzmu re veszedé szemíták.

hatóságok büntények esetre na csinálnak”

A mag

Abban ban, ami események zavarban amikor ol magyarors zere, orsz utazik, fogja fog

Itt mife Zoltán ur a háboru tosak vol butaság e ta megf szobrásza rüsitették nak sze időben m magát az zeti szoci a magy bandázás hány vá pártjánal lyütt a z meg.

Most a hogy sie Adolfnak gyarorsz István g tartózkod Hitler— remtésél Bethlen vezért.

imputált hogy Hb Németor és ha P tokraták mozgott, folyást i Bethle országon